

Méltóságos Elnök Úr!

Engedje meg Méltóságos Ugyaz
általam újabb kiadásban megje-
lent V^{ik} kötetét "Bel Mátyás"
nak "Notitiadungariae Novae"
krimü könyvét a Nemzeti Aca-
demia Könyvtára számára

exemplum megküldjém, — Terem
pedig ért, azon megjegyzéssel, hogy
azon esetben ha az első négy kö-
tet, a fenn nevezett munká-
nak, a Nemzeti-Academia
Bönyöstárában hiányosna
legyen nékem szabad érem
érdemes munka complet
példányával a Nemzetitől.

Academiának Kolgálm.

Fogadjon Nagyméltóságos
legőnnintébb kirafias üdvöz-

letemet — mellyel vagyok

Kez. tisztelő" híve

Budapest 1/12
89h.

Zichy-Senöly

Érte. 1893. jan. 13.

17

15.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIÁ
KÖNYVTÁRA

A 7. öfolyó 1892. dec. 2. ike üléséről.

A 7. öfolyó jelenté, hogy

~~Magyar Akadémia~~

A Történelmi Bizottság 1892. nov. 26-án tartott ülésében Thaly Kálmán biz. tag a hazai történelem és archaeologia szempontjából nagyfontosságú felfedezésről tett jelentést. Malagola Carlo bolagnai állami levéltári igazgató híres körözésére és Bevilacqua Lamberto hercegnek kérséggel megadott engedélye következtében sikerült Bolagnóban Mariglianok, ki hazánk történetében a XVIII. század végén és a körözésnek elején, valamint kivált az u. n. kopási kőrök hadjárat alatt kiváló szerepet vitt, nagyterjedelmű levetésait fölföldöznie és a tulajdonos hercegnek engedélyt kiérközölnie arra nézve, hogy Akadémiánk kiküldöttjei a levéltárban kutatásokat, másolásokat végezhesenek.

Áthátva e lelet nagyfontosságának értékétől, az öfolyó, a Történelmi Bizottság ^{ajánlata} ~~ajánlata~~ ^{szövegében} arra kéri az Akadémiát, hogy a hazai tudományosság nevében így Malagola Carlo irónak, mint Bevilacqua hercegnek kérséggel megadott engedélyéről és az Akadémiát lekötendő ígére-
téért körözését melletti alábbi fejezve ki.

Budapesten 1892. november 27-én

Bevilacqua
biz. tag.

Fejérváry
biz. elnök

Janet
biz. tag.

16

A. M. J. Akadémia

Földes
~~titkár~~

nov. 20

80 f.

H. Könyvtár.

16

893

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

~~12~~

16 - 19

1893

33 db

1
Töméltsági
Bevilacqua ~~Lamberto~~ herceg úrnak
Bologna

2
Malagola Carlo a bolognai áll. levéltár igazgatója

— követítésével

— Bevilacqua herceg

— Gargato úrnak

1 Töméltsági Herceg!
2. Gargato úrnak

A M. Tud. Akadémia múlt évi decz.
19-én tartott összes ülésében örömmel
étesült, hogy Hercegséged kezes engedé-
lyével sikerült Bolognában Marsigliának,
ki Magyarország történetében a XVIII.
század végén és a következők elején,
valamint kivált az u. n. hosszú török
hadjárás alatt kiváló szerepet vitt,
nagy terjedelmű levelezéseit fölfedezni
s egyszersmind Hercegséged kezes ígérete
kieszköztetni arra nére, hogy Akademiánk
kiküldöttjei a levéltárban kutatásokat,
másolásokat végezhessenek.

Az Akadémia határozatából vették
Hercegségednek, a harai tudományosság
névelésén is, készséggel megadott engedélyezés
és lekötelező ígéretére legősimítt köszönet
szóval kijelenteni.

Tagudja stb.

Budapest, 1893. jan. 10.

ch. d.

Monsieur le Directeur !

Dans son assemblée générale du 19 Décembre de l'année écoulée, l'Académie Des Sciences De Hongrie a accueilli avec joie la nouvelle que, grâce ^{de} à votre bienveillante intervention, ~~on~~ ^{par rapport à} était parvenu à retrouver à Bologne la volumineuse correspondance de Marsigli, qui joua un rôle important dans l'histoire de la Hongrie, à la fin du XVIIIe siècle et au commencement du siècle suivant, surtout pendant la longue guerre avec les Turcs ainsi qu'à obtenir du Prince Bevilacqua la gracieuse promesse de permettre aux Délégués de notre Académie de faire, dans les Archives, les recherches et les copies nécessaires.

Me conformant à la décision de l'Académie
et au nom également de notre science nationale,
je m'empresse de vous présenter, Monsieur le
Directeur, mes remerciements les plus sincères
autant pour la permission si bénévolement
accordée que pour l'obligeante promesse.

Veuillez agréer, Monsieur le Directeur,
l'expression de mes sentiments très-distingués

Budapest, le 12 janvier 1893

Le Président

Altesse !

Dans son assemblée générale
Du 19 Décembre de l'année écoulée, l'Académie
Des Sciences De Hongrie a accueilli avec
joie ~~la nouvelle que, grâce à la généreuse~~ ^{de la découverte}
~~permission De Votre Altesse, on était parvenu~~
~~à retrouver à Bologne~~ ^{de} la volumineuse
correspondance De Marsigli, qui joua un
rôle important dans l'histoire De la Hongrie,
à la fin Du XVIIe. siècle et au commencement

44

16
893

Du siècle suivant, surtout pendant la
longue guerre avec les Turcs, ainsi qu'à
~~obtenir~~ De Votre Altesse la gracieuse
promesse de permettre aux Délégués de
notre Académie de faire, dans les
Archives, les recherches et les copies nécessaires.

Me conformant à la Décision de
l'Académie et au nom également de
notre science nationale, je m'empresse
de présenter à Votre Altesse mes remerciements
les plus sincères autant pour la permission
si bénévolement accordée que pour l'obli-
geante promesse.

Daigne Votre Altesse agréer
l'hommage de mes respectueuses salutations.

Budapest, le 12 janvier 1893

Le Président

Nagyméltóságú Vallás- és Köroktatásügyi M. kir. Miniszter Úr!

Méltóságos M. T. Akadémiai fel-
adóni, hogy a Fekesházy-alapból
1892-ben bevásárolandó munkák jegyzékét
állítsa össze.

Szerencsém van ennél fogva ezen
jegyzék /- alatt Nagyméltóságodnak
ásküldeni.

Fogadja stb.

Budapest, 1893. jan. 11.

chról.

Miléniságos bárú íi Akadémiai elnök ur!

Vannakkorással a m. tudományos Akadémia képviseletében
a m. tudományos Akadémia Főkünyvtárnoka általa
betöltött ügyében harram intéssel 2/892 m. becses
levele, van benne csim eleveleni, hogy teljes
bizalommal helyesvén Miléniságosnak az Akadémia
és a magyar tudományosság iránt való odaadása
és ebbe az esetben körültekintésbe a melylyel a
Könyvtárnok nem állt kapcsolat, Fröhlich Róbert
ural a m. Akadémia levelező tagját. A tudomá-
nyos Akadémia Főkünyvtárnokának elevel
kiszerevén s az elevel való átküldés csatolva
küldöm.

Fogadjék Miléniságosd kiváló kivételtem
kifejezéssel.

Budapest 1893 évi január hó 17 éi

Fröhlich Róbert

Éark. 1893. jan. 13.

18.

10

1028
97.

Méltóságos Úr!

Nagyon megtisztelve értem
magamat, f. hó 5-én Kelt nagybecsű
átirata által, melylyel engemet,
a "Kishegyi-csülétkabla-leleple"
színek ünnepélyére meghívai mel,
tartatott, s midőn ezen meg-
hívásért mely, Közzönetemet, je-
lentem, egyúttal birtosítom
Méltóságodat, hogy az ünnepélyen,
hacsak valami előre nem látható
akadály körbe nem jön, őszinte
érdeklődésemel követve minden
esetre meg fogok jelenni.

Budapesten, 1893. január 13.

Mély tisztelettel

AZ I. CS. K. SZAB. DUNA-GÓZHÁJÓZÁSI
TÁRSASÁG
FORGALMI IGAZGATÓSÁGA.

Stahly

Méltóságos

bárá Göttrös Lőränd barát, a Magyar
Pudományos Akadémia elnöke
stb. stb. Budapest.

2492. évi szám.
92

Méltóságos Elnök Úr!

személy.
Cserhalmi Hecht Jenő, azon kérelemmel fordult az
örvagy, tőnőcskésné, Stefánia főhercegnő ö. Fenséégéhez, hogy
„a francia romanticismus korszaka a magyar dia-
ma-irodalom történetéből” című munkáját Ö. Fensé-
gének ajánlhassa.

Ennek folytán van, szreencsém, Méltóságodat fel-
kérni, sziveskedjék a kefélenyomatban ide csatolt munkát
megbízhatatni, és a bírálót eredményét velem mielőbb tudatni.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteltem, és szinte
nyilvánítását?

Budapesten 1893-évi január hó 16-án.

G. L. S. M. N.

Méltóságos

Báró Cötvös Lovina, úrnak,

a magyar tudományos akadémiá elnöknék

Budapesten.

Érke. 1893. jan. 17.

23.

Ítéleik az I. osztályhoz, véleményadás végett
Budapest, 1893. jan. 17.

Izily
főtitkár.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
ELNÖVELÉSE

F. fi. ho' 16^{án} 24.9.2/1 eln. sz.
alatt méltóságos ^{24.9.2/1} fölszólítani, hogy
Cserházi Hecht Jenő a francia román
kicserzés fő i. című munkájáról
munka a kértetben vélemény, rajza
Stefania Jánosné B. Jánosné a
Cserházi e. d. r. hogy munka mel' a j.

Ítélet elfogadása.
Az I. osztály h. kértetben nyilat.
hogy szerint, e munka, apróbb ké.
vételre méltó is, nem az érdekl.
három valóban érdekl. munka is,
a mely semmit sem foglat meg,
giban, ami a dedicatio magy.
gedirát elfogadást megke.

Kérem
Fazaji Exiját h. v. l. o'
kértetben nyilvánítását
Fy. 93. III. 6.

.....
elnök

63.
M. E.

Méltóságos Baró Elnök Uv!

Hivatali elődömnök múlt évi január hó 10-én 100. szám alatt kelt leirata kapcsá-
ban és hivatkozással múlt évi január 22-én
7. szám alatt kelt előterjesztésére, van sze-
rencsém Méltóságodat felkérni, hogy a
konstantinápolyi történelmi kutatásokra
Ő Felsége által legkegyelmesebben engedélye-
zett összegből ex officio a magyar Tudo-
mányos Akadémiának még rendelkezésére
álló 1274 ft 18 kr-nak a múlt 1892. év folya-
mán miként és mily méroben történt
felhasználásáról engem tájékoztatni szí-
veskedjék.

Togadja Méltóságod kiváló

Méltóságos Baró Cötvös Loránd úrnak,
a Magyar Tudományos Akadémia elnökének.

kiadványom nyilvánítását.

Budapesten, 1893. évi január hó 5-én.

A miniszterelnök úr helyett:

Erdősi
állambíró.

29

1893

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Méltóságos Boro Ur!

Gla a M. Kir. Operaháznak azon törekvését, hogy a magyar zenét és magyar operairodalmat fejlessze és virágoztassa nem hiserte eddig oly eredmény a milyet tőle kezdettől fogva reméltünk és vártunk; annak egyik legfőbb oka, hogy nincsenek sem komoly, sem v. i. magyar operasrövegek, hogy az operasröveg nem vált irodalmi műfajjá, hanem vásári munka maradt, s így tehát be kellett látnom, hogy a magyar operairodalom felvirágoztatására szélesebb körű, a színház falain túl ható mozgalmat kell megindítani, s hogy a körművelődési egyéb tényszerők és körök segítségét és közreműködését is sürkéséges igénybe venni. És pedig annál sürkésében, mert a magyar zene már régen elérte azt a fejlődést és gazdagságot, hogy abból minden magyar zeneköltő a maga egyénisége szerint merithessen, és a dalantól kezdve a zenefestésig minden formát és fínt megtaláljon; annál inkább, mert tehetséges zenészekben és zeneköltőkben éppen nincs hiány: - s a fenakadásnak és meddőségnek nincs más oka, csakis a megfelelő operasrövegek hiánya.

Operairodalmunk nem gazdag régi és elismert nagy zeneköltőkben. - Erkel Ferenczen kívül csak egy-két hírnevesebb operairodalmi műtőthetünk rá. - Annál nagyobb

Méltóságos

Eötvös Loránd báró úrnak,
a Magyar Tudományos Akadémia elnökének.

a fiatal tehetségek gárdája, mely durrad a tehetségtől és az alkotás vágyától.

Már most kétségtelen, hogy Erkel Ferenc vagy az a két-három zeneköltő, a ki megállapodottabb hírnévvel rendelkerik, találhat író-t, ha nem is minden utánjárás nélkül — a ki hajlandó szöveget írni még utólagos honorarium fejében is; de mit csináljanak azok a nagytehetségű fiatalok, a kikre céloztam? Pénzünk nincs, hogy drága honorariummal előre megfizethetnék a szövegíró fáradságát; hírnevük nincs, hogy bíralmat kelthetnének maguk iránt a jelesebb költőkben, mert ugyan melyik kiválóbb költőnk szövetkezne bizonytalanra egy-egy kérdő operairóval? Legjobb esetben az a kétes ferencse írja őket, hogy nagyvárúgyo kontár dilettánsok összetákolnak a frumukra ingyen valami kétségbejítő sületlenséget, mely annyira kritikán alól áll, hogy a ferencő mursikóját is lehetlenné teszi az opera interöire nézve. A helyzet tehát az, hogy régi, elismert operairok kapnának ugyan szöveget de azok rendkívül kevesen vannak és aronfelül nem is igen termékenyek; ifjabb s egydöre hírnévvel nem rendelkerő valódi tehetségek irnának annyi operiát, hogy válogathatnánk belölük, de azok még nem kapnak librettót.

Már pedig a magyar nemzeti opera kifejlödése, fölvirágrasa nézetem szerint ahhoz a föltételhez van kötve, hogy éppen ez a tetlerős, talentumos, művelt, nagyraabásu alkotásra képes új nemzedék jusson a jelesebb költők révén alkalmas operaszövegekhez.

Alkalmas operaszöveg alatt az irodalmi színvonalon álló operaszöveget értem, mely a drama törvényei szerint van megkomponálva érdekes cselekvény keretében és kifejerő,

jellemzetes, költői irodalmunk mai fejlettségének megfelelő nyelvességgel párosul.

Régebben is nagy súlyt fektettek az operasrövegekre - hogy csak egy nevezetes példát említsek: Meyerbeer Scribének a nagy francia színművésznőnek egy-egy remekére írta leg hatásosabb operáit - régebben is tudták hogy a zenei művésznőnek párnyakát kölcsönöz a hatásosan, szépen megírt libretto; de Wagner Richard korosakos reformjai óta zene és próza annyira összerofort, hogy a hetto organikus egységet képez; már nemcsak arról van szó, hogy a sröveg segitse a zenei költőt, hanem arról, hogy a sröveg zenedrámája legyen, teljesen egyenrangú a zenevel.

E reformot egész Európában elfogadták, ha nem is követik mindenben a bayreuthi mestert. - Az operasröveg mindenütt jobb, drámaibb, költői szempontból érdekesebb lesz. Elég csak a Taraszbecsületre hivatnom. Mascagni azt a párában sikert, mely első föllépését kísérte, jórésben a Ferga finn művésznő alapuló remek librettónak köszönheti.

Ily prózákönnyekre van nekünk szükségünk; srövegre mely a maga nemében költői egész, ha mindjárt csak a zenevel való egyesülés után kapja meg teljes hatását; srövegre, melyhez inspiratio, irás, lelemény, költészet kell; srövegre, mely a hivatalos költők ambícióját is ingerelheti.

Es itt eljuthatom kéresem lényegéhez.

Meggyőződésem az, hogy irodalmi színvonalon álló operasrövegekre csak pályázat útján tehetünk jert. - E cél csak akkor érhető el, ha magas irodalmi nimbuszal föruhított társaságok türik ki a pályázatokat, mert a költők java-része csak ily előkelő fórum előtt jelennek meg, csak ily előkelő felhívásra adna megfelelő viszhangot.

Kétségbe nem vonható, ugyanis mert életerős, maradan
döbecsü alkotások egész sora szől mellette, hogy irodalmunk fá-
mos válfaját az irodalmi társaságok részéről hitvirított pályá-
zatok emelték magasra. - Az a folytonos burditás, mely e pá-
lyázatokban egyszerre kínált babért és anyagi hasznot a ma-
gyar írónak, több mint felszárad óta megtermette gyümölcseit
különösen a színmű és a költői elbeszélés terén hozott gazdag
eredményeket. -

Nem szorul bővebb megokolásra, hogy ott, a hol az
anyagi és erkölcsi siker garanciáit oly előkelő arconag sra-
ja meg mint a Tudományos Akadémia, ott a legkiválóbb te-
hetségek, a legjogosultabb ambíciók csoportosulnak.

E tekintélyt, mely magában véve is a sikernek egyik
pótolhatatlan birtosítéka, vagyok bátor körreműködésre kérni
az alább következő sorokban.

Ami széles lötkörnél fogva, melylyel az Akadémia
közműveltségünk valamennyi ágára nézve rendelkerik, -
ami figyelemnél fogva, melylyel mindazt, a mi a magyar szel-
lem értékét, sokoldalúságát előmordithatja, igazságosan és
jóakarólag mérlegeli: lehetetlennek tartom annak a föltervé-
sét, hogy az Akadémia körönyösen szemlélhetné a magyar
verssel és magyar prózával kapcsolatos nemzeti opera állapo-
tát s nehéz küzdelmeit. - Mert hogy ereken a bajokon maga az
operaház, a legnagyobb erőfeszítések mellett sem segíthet, arról
én a tapasztaltakból győződtem meg. - Mert a lefolyt évek
alatt magyar zeneszerzők ösztökélésére, a kik csoportosan
jöttek hozzám sörveget kérni, sok jelesebb poétát fölserlítottam
és elkövettem minden lehetőt, hogy érdeklődésüket, becsapgyu-
kat föltereljem, de kéresem, burditásom mindeneddig kárba
veszett. - Hiszem azonban, sőt megvagyok győződve, hogy

a mi nekem, egyes embernek nem sikerült, sikerülni fog aza
Magyar Tudományos Akademiának. -

E hitből, e meggyőződésből kiindulva, a magyar dalmű fejlesztése, fővirágztatása érdekében fordulok a Tudományos Akadémia elnökségéhez és a fontos nemzeti cél megvalósítására kérem nagybecsű közreműködését, hatóság támogatását.

Méltortassek adandó alkalommal pályázatot
hirdetni akár komoly tárgyú akár vicz, akár a magyar
historiára támaszkodó, akár más újabbkori, de társadal-
munkból vett operasrövegre a szokásos formák közt.

Tudom, hogy a pályázatokra járt alapítványok egy része bironyos műfajokhoz van kötve, de tudom az is, hogy az összegek egy tetemes része fölött szabadon rendelke-
zik a Tudományos Akadémia és hogy e szabad rendelkezésre álló összegek egy részét szívesen fordítja időről-időre oly pályázatra is, mely siker esetén épp úgy gárdagítná
a magyar irodalmat mint a nemzeti operát.

Teljes bizalommal és a legjobb reménnyel teszem tehát lépést, s megvagyok győződve hogy a Tudományos Akadémia kegyes lesz fölismerni és méltányolni az indítványban rejlő gondolat hazafiasságát és irodalmi jelentőségét. Fontosnak tartom hogy az operasröveget magasabb színvonalra emeljük és főbuházzuk az irodalmi társaságok aegise alatt művelt válfajok előkelő tulajdonságaival. De ilyen módon változtatosságot lehetne hozni a pályakérdések sorába is, eltekintve attól, hogy siker esetén nemcsak egy sröveg (: a pályadíjnyertes:) hanem a használhatóbb, jobb srövegek egész sokasága szolgálhatná a nemzeti dalmű céljait. -

Aron harafiuu kérelemmel bátorodom tehát
Méltóságodat felkeresni, méltóztatnék oda hatni, hogy a
Tudományos Akadémia a sorosan vett dráma mellett
az operairodalmat is lehetőleg vegye partfogása alá, kü-
lönösen pedig elsősorban méltóztatnék azon pályadíjak kö-
zül, a melyek felett tetőzése szerint rendelkerik, vagy a
melyek nincsenek különös szabályokhoz kötve, - némi részt
opera, - különösen vígoperarövegekre kitűzni s a beérkezen-
dő pályaművek megbirálásához jeles zenészeink és szak-
embereink körül is pályabírákat választani, mert vannak
a jó operarövegek oly különleges tulajdonságai is, a melyek-
nek elbirálására zenei szakember véleménye kívánatos.

A M. Kir. Operaház részéről azt az ígéretet teszem,
hogy az elfogadandó, s bárkitől a kellő színvonalon álló ze-
nével kiegészítendő mű rövidebb-hosszabb idő múlva ok-
vetetlenül színre fog kerülni s a szabályokban megállapí-
tott díjazásban részesülni.

Aron reményem kifejezése mellett, hogy a Magyar
Tudományos Akadémia ekkép ismét gyarapítani fogja
aron harafias intézkedéseit, a melyek a magyar nemzeti köz-
művelődés előmordítására oly hathatósak voltak, kérem
fogadja Méltóságod kiváló tiszteltem nyilvánítását.

Budapestben, 1853. január hó 21.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Sr. Zichy József
intendáns.

Érk. $\frac{32}{1893}$ pót febr. 11.

88.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

9

2301^{szám}

Méltóságos Báró, Elnök U.!

B. M.
D^r. Áldásy Antal okl. középiskolai tanár részére palaeographiai-diplomatikai tanulmányainak Olaszországban, s főképp Rómában leendő befejezése céljából a folyó évre nyolcszáz (800) forintnyi utazási ösztöndíjat engedélyezek, melynek első felvételét tanulmányútja megkezdése előtt fogom Méltóságod szives előterjesztése alapján folyóvá tenni.

Van precedensről erről Méltóságodat m. évi október 12-én 364. sz. a. kelt nagybecsű előterjesztésére, Áldásy felszerelt folyamodványának vizsgálatása mellett, további szives eljárás céljából értesíteni. —

Fogadja Méltóságod kiváló tisztelettel öszinte nyilvánítását.

Budapest, 1893 évi január hó 23^{án}

G. Csiky
Méltóságos
Báró Cötvös Loránd úrnak, a magyar tudományos akadémia elnökeinek

Hagymeliosági Kir. Miniszer-Elnök Ur!

Vonatkozva

~~Hivatalos~~ Ringodnak f. évi január
hó 5. én 63. sz. a. kelt leiratára,
brevencsem van értesíteni, hogy a konstantinápolyi
köztudósok kérésére O. Felsége által legke-
gyelmesebben engedélyezett összegből ez idő szerint
még rendelkezésre álló 1274 fr 18 kr a
múlt év folyamán nem használtatott ugyan
fel, de a jelen év folyamán, Vámbéry Armin
úr síobeli költséi szerint, nagyjából török-

magyaroknál emelkez megvásárlására fog nagy
számban ~~felhasználhatók~~ ~~szolgálni~~. Miről annak idején Excellenciádat
értesíteni fogom.

Bogadja Ist.

Budapest, 1893. jan. 24.

elöl.

Ártai köny

1893.

2464. ek. n.

1. jan. 5. körök. minisz. Pest. A jubileus édes ö felségei legm. köszöneti tólmánya
2. " " föltárlái hivatal. Frölich Róbert l. t. akad. föltárlómórá való kinevezése tárgyában fr. Telt. gyűlés

47

893.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

BUDAPEST FŐ- ÉS SZÉKVÁROS

FŐPOLGÁRMESTERE.

1893. 100. szám.
frt.

Méltóságos Báró Úr!

A fő- és székváros törvényhatósági bizottsága múlt évi április hó 20-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsőige meghoronáztatásának negyedszázados évfordulóját oly maradandó emlékké, s az ünnepély kivételes fontosságának megfelelő emlékekkel is megörökíti, mely történelmünk e kimagasló eseményére állandóan emlékeztessen. Ezen képest a j. alatt hiteles másolatban idezárta határozatával kimondotta, hogy „Ferencz József koronázási jubileumi díj” czimén alapítványt létesít a magyar művészet, ugymint: a festészet, szobrászat, építészet,zene; továbbá a magyar iradalom, valamint a magyar gyárpar és kereskedelem fejlesztése érdekében, illetve a most említett szakokban kitünő fiatal

Méltóságos
Báró Cötvös Loránd úrnak,
a magyar tudományos Akadémia elnökének.

Budapest.

egyének tanulmányainak előmozdítására. Ez alapítványi díjakra összesen évi 7000 forint szávozlatott meg oly kijelentéssel, hogy abból a később megállapítandó feltételek mellett a művészeti és irodalmi díjakra évenként 4000 forint, a gyáripari és kereskedelmi díjakra pedig évenként 3000 forint fordítandó.

Mint hogy arra nézve hogy a szóban forgó alapítványok a „Ferenck Főszef koronázási jubileumdíj” nevet viselhessék, Ő Felsége legkegyelmesebb engedélye már kinyerétt; mint hogy továbbá a belügyminister ir jóváhagyása után az alapítványi díjakra nézve a fedezet az 1893. évi költségeloirányzatba már felvéve lön: mi akadály sem forog fenn az iránt, hogy azok életbe léptetésepenek.

Célből mindenek előtt szükségos volna, hogy a közgyűlési határozat értelmében az alapítványi díjak mikénti felosztása, s azok közelebbi céljainak meghatározása alapítványi okirattal, és ennek kiegészítésül szabályzó szabályzattal megállapíttassék.

Hogy azonban csak a közgyűlési intentiójának és a kitűzött cél elérésére minden tekintetben megfelelők legyenek, azt a orövegezésre kiküldött bizottság csak úgy véli elérhetni, ha előbb az egyes szakokat illetőleg, az arra illetékes szakférjiek és körök véleménye kikéretik.

Midőn tehát biztelel tudatom, hogy a közgyűlésnek a művészeti

2/

Könyvnyelvi határozat. 415/92 Egy. szám. Min-
denek előtt dr. Keltai Ferenc bír. tag ir-
nak halasztási indítványára kirendelt, ma-
xarása ki, azt a könyvnyelvi próbatét-
tel mellőzi; emiatt a kiküldött birakmány-
nak a tanács szíján előterjesztett javas-
latait. dr. Havass Péter és Del Medico Agoston
bír. tag irak indítványának illetve módos-
ítványainak figyelembe vétele mellett
egész sorjadelműnkben magánvá terén,
egyhangúlag elhatározza a könyvnyelvi,
miférint ő "papái és apostoli királyi fel-
sége meghonosztatása meggyőzősége
évfordulója a főváros képhöz egyrészt egy
maradandó értéki, s az innepély kibe-
teles fontosságának megfelelő emlékkel
innepeltetés meg, mely történeti
a kimagasló eseményre állandóan em-
lékesszen; másrészt pedig a jubileum
napján a városág örömet és lelkesedé-
sét költőleg is kifejező innepélyes ren-
deltessenek. — Ez előre néve elhatározza
a könyvnyelvi tagy, "Ferenc József koronázási
jubileum-díj" címűn alapítványt léte-
sít a magyar művészet, u. m. a festészet,
szobrászat, építészet, zenészet, továbbá
a magyar irodalom, valamint a ma-
gyar gyárpar és kereskedelem fejlek-
sége érdekében, illetve a most említett
orakotban kitűnő fiatal egyének sa-
mulmányainak előmozdítására. Ez
alapítványi díjakra öpvenési 7000
for. - azas: kétszer forint maxarással
meg, mely öpveny évöl-ívve a költség-
előirányzatból lesz felveendő. A mér-

séves alapítványi díjak mikénti felosz-
tásáról, azon közelebbi emlékműnek meg-
határozásáról kintén alapítványi ok-
irat és emiatt kiegészítéssel exaltáló
exaltálókat lesz készítenő, Milánóru-
a pályánasi feltételre vonatkozólag,
az alapítványi díjak avatmányosítását
a tanácsnak e körbeni előterjesztése
alapján mindenkor a Könyvtár
fogja eszközölni. Már most kijelenti
a Könyvtár, hogy éventint a művé-
sest és irodalmi díjakra 4000 frt,
a gyárépítési vagy kereskedelmi ala-
pítványi díjakra pedig 3000 frt
fordíttassék. Azon névre, hogy a
szóban forgó alapítványon a "Feren-
czeset koronázási jubileum díj" nevét
viselhesse, a Felsője legkegyelmesebb
engedelmre előlegesen kihirdendő lejt.

A jubileum napján rendelkezendő
immepelyeket illetőleg a Könyvtár
következő pontokat állapí-
tott meg, v. m. 1., a Felsője megér-
kezése alkalmával a főváros ható-
sága és közelebbi által immepelye-
sen fogadtassék. 2., Hogy a jubileum
napján az egész főváros oly képet
mutasson, mely a lakosság jómit
és lelkesedését kintőleg is kifejezre.
Kellő intézkedések jétepernek, mikép
a koronázásra emlékeztető helyek
(Ferenes Gábor tér, eskü-tér, Mikyás
templom) kiválólag szép kintőnt
mutassanak; továbbá, hogy a fő-
város

épületek, hídak, hajók, közelet stb. fel-
dixitessener; a lakosság pedig a
nagy nemzeti ünnepre való figyel-
meztetés mellett, a hiának dixité-
sére szintén felléressik. - Intézkedés
szendő továbbá az iránt is, hogy már
ő Felsőge megérkezése előtt, a fővá-
ros néhány alkalmasnak mutatko-
zó pontjain diadalraportok állittas-
sának fel. 3. Minden felekezeti fel-
kérendő, hogy folyó évi jövendőiben
ünnepléses isteni szolgálatot tartson.
A fővárosi Kildősség ott jelenik meg,
a hol a hivatalos isteni szolgálat
tartatik. 4. Udvözlő feliratot intex
a fővárosi ő Felsőgehez; melyet kellő
dixóxel köztint kiállítás után a
főpolgármester in vexetive alatt
a közigyűlés korporative fog ő Felső-
gehez ünnepizani. 5. Rendessestől
alsalános hivilágítás és nagyobb-
exerii tűzijáték. A magánházaak hi-
világítására a lakosság szintén fel-
kérendő. 6. Imposans fáhlyásmenet pen-
dexendő a polgárság részéről. A fáhlyás-
menet a duna balparti részéről kiin-
dulva, a lánchídon át vonuljon a vár-
palota plé, és ez alkalomra a fővárosi
dalárzák közreműködése is kikérendő.
7. A városoligethen, a városmajorban
és a fővárosi több pontjain a jubileumi
napon hatona rendezés, esetleg később
meghatározandó látványosságok sző-
nyvesszák és felkérés a közönsé-

get; e nap a főváros országgyűlése és ar-
városa névvel is említendő.

8. Felirat utján eskököltetésről, hogy
jólgyőzött június hó 8-án a koronázási
jelvények közzemlére kitéseket.

9. Az jubileum emléke művészi kivitelű
érem veretése és annak díszpéldánya
a Felsőháznak átnyújtását. Az felsorolt in-
szkedéssel végrehajtásával, a főpolgár-
mester in előléte alatt az ezen ügy
előkészítése érdekében kiküldött bizott-
mány bírását meg; az immepélyen
vondatása folytán felmerülő költsé-
geket illetőleg pedig helyestőleg tudomá-
sul veszi a közzéadás, hogy azot pár-
tyában a kiküldött bizottság a tanács
utján és a tanácssal egyetértőleg,
a képletek megállapítása után fog
a közzéadásról jelentést tenni. Ezen
határozat felől jóváhagyást igé-
nyelven, e célból az, a vonatkozó
ikarokkal együtt, a m. Kir. belügymi-
nister in ő nagyméltóságához felter-
jesztetni vondatásit; a főpolgármester
in pedig arról jegyzőkönyvi hívatat
utján közzéadandó.

Ezt Budapestben, a főváros törvény-
hatósági bizottságának 1892. évi április
hó 20-án tartott közgyűléséből. Kiadható:
Ráth György s. a. főpolgármester.

A hiv. másolat hiteléül

Ráth György
főpolg. ir. elnöke.

és irodalmi ösztöndíjak alkotásakor
akor intentió-levegét szeme előtt,
hogy ne közönséges iskolai ösztöndí-
jakat, hanem a más államokban
dívó szokások képest, különösen pe-
dig a Franciaországban levő „grand
prix de Rome” mintájára oly ma-
gasabb ösztöndíjakat létesítsen, me-
lyek a festészet, szobrászat, építészet
és zene valamint a magyar iroda-
lom terén már kiváló tehetség jelét
adott egy-egy fiatal egyén számára
módot nyújtsanak arra, hogy ismeretét
bel- vagy külföldön tökéletesítvén, idő-
vel szakmájának előrangú művelő-
jévé válhasson, -vann-e azonban törtélelkel fel-
kérni Meltóságodat, mikérint arra-
nézve, hogy ezen cél elérhetése cél-
jából, a magyar irodalmi
szakot illetőleg, az alapító-ok-
iratban és szabályzatban minő in-
terjúkésések volnának - különösen az
évi járandóság mennyisége és idő-
tartama tekintetében felveendő? be-
cses nézetet velem közölni méltóztat-
nék.

Fogadja Meltóságod kiváló
bizottságom nyilvánítását.

Budapesten, 1893. január 19. én

A főpolgármester megbízásából:

Molnár Károly

I. alpolgármester,
mint a kiküldött bizottság felnök-
helyettese.

57. / 1893. f.

Érk. 1893. febr. 3.

Hivatkozva a Tel.
Tanács 100/42/1893 számú
átiratára, melyben az
Akadémiát felhívni
miltóztatott, hogy a
csereur. József királyi
tízévi jubileum-díjak
a magyar irodalomra
vonatközi szabályok
sára névvel véleményét
adjon, presenceim van
ertesíteni, hogy a
M. T. Ak. mai napon
pantott öfkes ülés
an I. öf. j. vaslata
alappán véleményét
a következőkben fejteke-
le:

Elővenek elött az Ak.
deinnia Központet fejteke-
le a fö- és székörosnak
a nevezeti műveltség
éredetibus tett álvosa,
fietk.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

57.

3

Méltóságos

Baró Eszter Loránd Urnak
a Magyar Tudományos Akadémia Elnöke
St. St. St.

Budapesten.

Tisztelt Barátom!

Igen becses meghívásodat boldo-
gult édes atyám emléktábla innepére
Kezeimhez kaptam, fogadjad legköltö-
bb köszönetemet, igen sajnálom, hogy jelen
nem lehettem, az utolsó csaknem két hé-
tig tartó hízirotársak miatt minden esztendő
örököstetés beállítatott, és e miatt lehetetlen
volt hogy eljöjek, mindazonáltal az innep
napján gondolataimmal, és szívem érzé-
leteivel, távolban meze földön részt vettem.
Kíváncsi barfini üdvözléssel maradok

örök híved és tisztelő

régi barátod

Széchenyi Csörgő pasas

Konstantinápoly
1893. Febr. 2-án

ő. császári Felsője a Szultán, tábornok hadvezér
alt. tábornagy, a császári tiszoltó ezred és a cs.
szári tengerész tiszoltó zászlóalj főparancsnoka

Magyar Tudományos
AKADEMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1893. febr. 7.

64.

67

Monsieur le Président,

La lettre flatteuse dont l'Académie des
Sciences de France a bien voulu m'honorer
me remplit de reconnaissance, et Vous vou-
drez bien, M^r le Président, en agréer et
en présenter à l'illustre Académie que
Vous présidez la sincère assurance -

Ma Mère qui est en possession
des archives de la famille Marsili dont Elle
est issue, attache le plus grand prix à
tout ce qui se rapporte à la mémoire
de son illustre oncle le Comte Gé-
néral Ferdinand Marsili et singulière-
ment à sa correspondance. -

M'inspirant aux mêmes sentiments de
famille je me préferai avec plaisir à
mettre sans les yeux Des Messieurs en-
voyés par votre illustre Academie
les papiers qui peuvent interposer
votre histoire nationale

Le desir de contribuer à ce but
et le respect et la reserve due au Depot
de famille qui m'est précieuse règle-
rant les rapports que j'aurai l'hon-
neur d'entretenir avec Messieurs
les Représentants de l'Academie
des Sciences, et ce sera, j'en suis sûr,
avec une mutuelle satisfaction

Excusez, M^r le Président, l'expression
de ma parfaite considération et mes
respectueux hommages -

Pologne le 2 Février 1843

Lucas L. Bevilacqua Oriosti

Monsieur

Monsieur le Baron Roland Zütow
Président de l'Académie des Sciences

à Budapest.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érke. 1893. febr. 7.

65.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

9.

A vallás- és közokt. m. kir. ministeriölt.

4668 szám

Méltóságos Bärö, Ernök Ur!

A m. kir. pénzügyministeriumm vezetésével megbízott m. kir. minister-elnök úr a folyó évi január 18-án 67. sz. a. helyi átiratában arról értesített, hogy az 1892. évi XVI. törvényekik alapján a következő érték papiroknak u. m.:

- 1, az 5%-os m. papírjadarék kötvényeknek,
- 2, az urbéri jelölözös (maradvány és utvány földváltási) kötvényeknek,
- 3, az államosított első erdélyi, a Duna-drávai (bátaszék-Dombóvár-Zákányi), alföld-fiumei, budapest-pécsi, első magyar-gácsországi és m. nyugati vasutak részvényeinek,
- 4, az államosított m. észak-keleti vasut 1869. évi 28.328.400 forintj és 1871. évi 3.120.000 forintj 5%-os exisztenciá kölcson kötvényeinek, valamint az államosított m. nyugati vasut 21.000.000 forintj I. és 3.276.400 forintj II. kib. 5%-os exisztenciá kölcson kötvényeiböl a magyar vonalakat terhelő résznek 4%-kal kamatozó s koronra-értékre szóló m. jadarék kötvényekkel kicseréletesét mielőbb keresetül vinni írták s emélfogva az iránt is megkeresett, hogy a vezetésemre bizott ministeriumm fő-

Méltóságos báró Cötvös Lorand úrnak,
a magyar. tud. arademia elnöknök

felügyelek alá tartozó alapok és alapítványok tulajdonát
 képező, ~~valamint az egyházi vagyoni tartozás bevonandó~~
 címleteknek a „Budapesti Közlöny” ex évi 18. és 19. számáiban
 a kérvényes hitelműveletre vonatkozólag közzétett hirtet-
 mények értelmében leendő kiszérése sürögösen eszköz-
 zottak; illetőleg az e skelből megkívánt előintérkedé-
 sek, a jogosultak részéről, lehetőleg mielőbb készennek
 meg.

Mivel tehát ez ügyben a jelzett megkeresés értel-
 mében fructuózes és a Meltóság hatásköré-
 be tartozó további intézkedések elrendelésére a Melt-
 óság odát tiftellel felkérem, egyuttal nem
 mutathatom el megjegyezni, hogy a felsorolt ré-
 gibb címletek tulajdonosai és birtokosai a kizsérés
 eszközlete által az új járadék kötvényekbe feltett
 pénzek után egy részt csaknem $4\frac{1}{2}\%$ -os, vagyis
 ex iud. ferinti törzsei árfolyamok mellett pl. a forga-
 lombban levő $4\frac{1}{2}\%$ címletek tényleges kamathorászé-
 kat, és más részt jelentékeny tökenyereséget birtokos-
 nak maguknak, amennyiben kétségtelen, hogy az
 új címletek árfolyama, a melyek korona értékre
 fordultak s így azok kamatai a közel jövőben tén-
 yleges arányban fognak fixettelni, rövid idő mul-
 va a névértéket legalább is nagyon meg fogja kőze-
 líteni.

Ezek fremben az a címlet birtokos, aki az ex
 alkalommal bevonandó címleteit kéfpénzre te-
 veltve névörtékben felüli aron magasabb kamatszín-
 sű értékpapírokat szerk, a névörtékben felül fixetett
 öpregnek megfelelő birtos töle veszteségnek és

annak teszi ki magát, hogy az általa vásárolt, és néhány
évi mielőtt kétségkívül convertálható csekket kicserélése
alkalmával jóval alacsonyabb kamatozással lesz kény-
telen megelégedni.

Ezeknél fogva úgy vélem, hogy az ezen alkalommal
conversio alá kerülő csekket birtokosai csak saját jól
fel fogott érdekükben járnak el, ha a csekket az
kibocsátandó új 4%-os járadék kötvényekkel kicserélik.

A tárgyalt megkeresés alapján a m. kir. Központ-
ti állampénztárhoz egyidejűleg kibocsátott rendeleten
másolatot Méltóságodnak használatára f.
szólít ide csatolom. —

Fogaria méltóságát kiváló tisztelettel
szíves nyilatkoztatás.

Budapest, 1893. évi január hó 27-én

G. Csiky

Magyar Tudományos
AKADEMIA
Főtitkári hivatal

Érk. 1893. febr. 4.

67.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1893. évi január 27-én 4668 sz. a. kelt, a m. kir. központi államrendtartó (I. ker. váry) mercozott rendeletének mása. —

Utasítom a Királyné, hogy a vezetékben bízott miniszterium főfelügyelője alá tartozó, és a Királyné által kezelt alapok és alapítványok tartáson és képzés, továbbá ugyane miniszteriumot, valamint az említett alapokat és alapítványokat illető üzleti biztositás gyanánt, vagy más hasonló értelemben a Királyné letétben őrzött kövességek értékpapíroinak, a. m.: 1., az 5%-os m. papíráradék kötvényeknek, 2., az urbéri jelzálogos (maradvány és ártványföldváltásig) kötvényeknek, 3., az államaitott első erdélyi, a Duna-Dráva (Bátaorék-Sombor-rákányi), alföld-fünnei, budapesti-pécsi, első magyar-gácsországi és m. nyugati vasutak részvényeinek, 4., az államaitott m. észak keleti vasut, 1869. évi 28.328.400 forintnyi, és 1871. évi 3.120.000 forintnyi, 5% erőt elsőbbségi kölcsön kötvényeinek, valamint az államaitott m. nyugati vasut 25.000.000 forintnyi I. és 3.276.400 forintnyi II. kib. 5%-os erőt elsőbbségi kölcsön kötvényeiből a magyar vonalakat terhelő résznek 4%-kal kamatozó, a korona-értékre szóló m. járadék kötvényekkel kiegyenlítését a m. kir. pénzügyminiszterium által, a „Budapesti Közlöny” folyó évi 18. számában, a kéréses conversio vonatkozásilag közzétett hirdetmény, illetőleg a nevezett miniszteriumtól közvetlenül vagy az utóbbi értelemben, és pedig a kéréses conversio

magánfelek répités leltébonörökté vétekeknel a jóssül-
tás kvánságára efkörölje. Az esuttal kicserelletni ren-
delt illetőleg engedélyeket írtéppapírolet nyerenő új
címetek, valamint a kiegyenlítési kérepek is, az ere-
dets címetek vétekeknel les Végetek felhatalmazom
a Címet, hogy az egyházi, tanügyi és közalapítványi,
hatóságoktól az idekett hirdetemény alapján a Cím-
hez beérkező stár a bemutatóna stár pedig névre
jólis f. kötményeket y címetek kicserelését, minden
további utasításon beváráson nélkül, eskörölhepe.
Eljárásáról jelentést várak. —

A másolat hiteles:

Czabokay Adolf,
aligazgató

Méltóságos Baró,
Akadémiai Elnök Ur!

Boltony emlékezteti néhai édes Atyám, idős.
Praskáwky akadém. v. tag arisztokrácia, melynek a Tok.
Akadémia elhírv. tagjai arisztokrácia csokrába befo-
gadni képtelenek, sem az élethűség, sem a műve-
nek igényei szempontjából nem mondható megfelel-
őnek.

Ennek ellenére indítottam engem arra, hogy a bol-
tonyultak fenmaradást v. csatlakozást birtoklásban te-
vő több arisztokrácia után, egy újabb életrajzi arisz-
tokrácia kérték, Csornakáwky tehetség, fessé
művés, által v. azt a Tok. Akadémia által
az előbbi helyen szerepe fedajánlalom.

Tisztelettel kérem az Ön Méltóságát, ha
képtelenek az arisztokrácia, atyám emléke után ké-
relem v. a Tok. Akadémia után kérelem
jelenül elfogadni v. azt az előbbi arisztokrácia
v. kérelem, amelyet a Magyar Földművelési Akad.
kép csatlakozására Pulgáwky igazgató ur-
nak - ki azt elfogadni kérték - átközlés-
társa.

Fogadja kiváló tisztelettel öfiate nyilvá-
nítását, melyet az Ön

Baró Ur! 1873. január 28.

Méltóságos

akadémiai elnök úr

erdélyi v. fenn. püspök.

Magyar Tudományos
AKADEMIA
Eltérítési hivatal

Ért. 1893. febr. 6.

95.

121
7a

Méltóságos Elnök Ur!
Tizen tiszelt Urann!

A magyar tudományos akademiának féltáradon immár messze túl terjedő irányadó munkássága hazai iradalomunkat oly magaslatra emelte, melyre minden magyar önérettel tekint. Különösen a hazai drámaírodalomnak pályahirdések hivatalos által való föllendítése az, melyre ezáltal reflectálni kívánok s a mely cél elérésében a m. tudományos akademiát egyesek buzgalma anyagi támogatás által segítette.

Ezek sorába kívánok lépni magam is, amint a m. Tudományos akademiának Kétszer koronát bocsátok rendelkezésre oly célból, hogy ez összeg alább megjelölendő módokozatok mellett, magyar történelmi tárgyú vizsgálásra tüssék ki pályadíjúl.

Ismerem és nagyrabecsülöm a színpadnak művelő és nemese hatalmát s nem méltányolhassom eléggé a nemzeti szellem élesítésére irányuló nagy befolyását, mely különösen akkor nyilatkozik, midőn a színpad művészi feladatak magaslatán

álló szereplők alkotásaiban a nemzeti múltjának komoly vagy derült képeit tárja a nézők elé s nem burdizharók eléggé hazai drámaíróink arra, hogy a modern társadalom képeinek rajzolása mellett a hazai történelem fontos vagy vidító eseményeit is tollukra vegyék.

Minthogy pedig komoly történelmi drámaírói munkánk már annyi remekművel ékeskedik s Katona József „Bánk bánja” s gróf Teleky „Kegyencse” óta a mai napig több jeles alkotással bír, ellenben a történelmi vigasztaló arany-humora Kisfaludy Károly művészetének kora elismertlása óta aránylag-
trágilicse e nemzeti munkáit s az újabb pályatér-
déseket egy-két jussalmarott darabját kivéve — kevés-
szer csillag föl: célszerűnek vélem a történelmi
vigasztaló iránti érdeklődés felkeltése céljából a fel-
ajánlott összeget illetendő munkák díjazására ki-
tűzni.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Vann szerencsém tehát Méltóságodnak a két
ezen koronát a m. történelemtörténet vagy leg-
alább történelmi háttérrel bíró vigasztaló jussalmar-
adására pályadíjul ezenre beküldeni, kérvén Mélt.
sóságodas s az igen tiszt. magyar Tudományos Akade-
miát, illetve annak I. díjtanácsának részvételét,
hogy ezen kétszer koronából ezeket az ezeket
már a f. é. májusi közgyűlés alkalmából fens kifej-
tett intencióm szerint pályadíjul kitűzni, a többi
nyolcszáz koronát pedig kölcsönösen, s mindaddig

kamaszotani sziveskedjék, míg az összeg szerkesztésén ko-
ronára növekedvén, másodikot ugyanilyen, azaz törsténel-
mi vizsgásként adandó pályadíjul kifizetésre lémen.

A pályakérdés precízebb szövegezésére az I. szén-
tudományi osztályt kérvén föl, van szerencsém Méltó-
ságodat az általános megjelölt pályadíj elfogadására
nyból kéni, maradván

A mélyen tisztelt magyar tudományos akadémiaának
és Méltóságos Elnök Urnak

Budapesten, 1893. február hó 9^{án}

igaz hiva

Bárány György

100. 12.

1893.

A. H. földhitelintézet
A. pénzü. osztályának.
Budapest.

Dr. Párfy Károly úr
1893. február hó 9. én
Kelt levelével Károly
Koronát bocsát az
Akadémiára rendelkezés
szérsé oly célból, hogy
az ösre meggyar közsé-
génekben tárgyú vég-
jártékora kivegyár és
pályadíjra.

Uzenetben a munkák
ösreget tovább intéz
Kedézig a t. pénzü.
igyei osztályhoz át-
perni.

Budapest, 1893. febr. 14.

főtthár

100/93

Érk. 1893. febr. 14.

100.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

100
114

1000 ft. áttérattal együtt
a. H. földhitelintézetnek.
1893. febr. 14.

78

2065 szám.

Méltóságos Baró Eszterházy Elnök Úr!

A kolozsvári Terenz György tud. egyetem két jeles tanára, dr. Kolozsvári Sándor és dr. Orán Helenné, akik már évek óta dolgoznak az összes magyar történelmi hatóságok régi jogszabályait felülvizsgáló, és a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában nagy részben már megjelent, Corpus statutorum etc. című kétféle munka összeállításán, a stílusjegessé vált levéltári kutatásaink elősegítése céljából több ízben részesültek tárcsám terhére utazási segélyben, — a legutóbb nyert 300 ft-nyi állami segély felhasználásáról beszámolóba, újabb segély engedélyezése iránt folyamodomak hozzá.

Tekintettel arra, hogy a tárcsám féri költőjevelésben utazási ösztöndíjakra előirányzott javadalmazás felhasználása iránt — mely javadalmazás terhére lehetne őket leginkább segélyeznem, — már majdnem az egész összeg erejéig határoztam — nem sokkal ezelőtt a helyetlen, hogy a folyamodó tanárságnak általában külföldben teljesen méltányolt törekvésit anyagilag támogassam. —

Amellett tehát — mintán elő sorban hogy a Magyar-Tudományos-Akadémiánál áll érdekében, hogy a kiadásában megjelentő munka

Méltóságos Baró Csetvös Loránt úrnak, a M.
Tudományos Akadémia elnökének

összeállításával járó anyaggyűjtés megkönnyes-
bítettessék, s miután az Akadémia csak társasá-
ból 15000 forintot kap évente, magyar történelmi
és irodalom történeti források emlékek kiadására
is feldolgozására" - indittatva ésem magam a
nerevett tanárok folyamonyát, a Kolozsvári
egyetem tanácsának, illetőleg jogi Karának Rész-
ő föltérjeselésével együtt a legmelegebb ajánlattal,
illetőleg az alábbi felkérésel termi át Meltóság-
godhoz, hogy folyamodóknak a Magyar Tudó-
mányos Akadémia részéről utazási segélyen-
gedélyezése által leendő anyagi támogatá-
sát kiérközölni is az Akadémia nagybecsű
határozatáról engedni, annak idején a Rész-
lemények visszatérása mellett étesíteni méltós-
tassák.

Fogadja Meltóságod kiváló tisztelettel
össinte nyitvánítását.

Budapest, 1893. Február hó 8.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

G. S. S. S.

Érk. 1893. febr. 17.

104.

Véleményadás végeztetett irókészlet
a Föld. Bizottságnak

Ny. 843 ^{II}/₁₉

Pausaniasz
ephektika.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

2

58015 szám
1892

Méltóságos Baró és Elnök Úr!

Múlt évi április 10-én 100 sz. a. kelt nagybicsói
előterjesztésére, tisztelettel értesítem Méltóságodat, hogy
Ligány Árpád részére a „Letteratura Ungherese” című
mű mű jutalmazásául a Szekisváry alaptól
150. forint egyidejűleg utalványoztam.

Fogadja Méltóságod kiváls tiszteletem
össinte nyilváníthatását.

Budapest, 1893 Február 1.

G. Csiky

Méltóságos Baró Lőrinc Loránt úrnak, a
Magyar Tudományos Akadémia elnökének.

421. lbr. szám.

Méltóságos Elnök Úr!

A berlini cs. és kir. követtség megküldötte azon magyar nyelvű-könyv nyomtatványt (nem kéziratot): [Náradon: Raphael Hoffhalter, 1566/24114. Theol.] a melyt a m. tudományos Akadémia múlt évi december hó 4-én, 453 szám alatt kelt feltevéstésében a Wolfenbütteli hercegi braunschweigi könyvtárból kölcsönkelt.

Kan fizessem felkérni Méltóságodat, hogy a fentebbba csomagolt és ide mellélt nyomtatványt, a fentén ide csatolt kikölsönzési feltételk fömmel tartása mellett fiveskedjék használatra kiadni, a mellélt elismerényt pedig alávitással ellátva ide visszajuttatni.

A német külügyi hivatal fentén e munka kölcsön-ideje, tekintettel annak rendkívüli értékre, két-

Méltóságos

Bécső Eötvös László úrnak,
a magyar tudom. akadémiáé elnökének
Budapestben.

hónap helyett, csak egy hónapban állapítottam meg.
van precedens annak átvetelétől számított egy hó mul-
va leendő visszaküldését kéni:

Tegadjon Meltóságod kiváló tiszteletem öszön-
te nyilvánítsd.

Budapesten, 1893. évi február hó 25-én.

A miniszter meghagyásából.

Lény Béni
ministeri tanácsos.

119
893

Karlsruher Leihbibliothek.

a. Ein karlsruher Gegenstand dürfen nur in den Räumlichkeiten der karlsruher Bibliothek und nicht zu fotografischen Aufnahmen, Vervielfältigungen oder ähnlichen Manipulationen, wovon im Ganzen noch in Ueile, benutzt werden;

b. Ein karlsruher Bibliothek übernimmt eine unbefristete Garantie für den Verlust und für jede Verschädigung oder Beschädigung des von ihr geliehenen Gegenstands; sie verpflichtet sich, für Verlust die ihr vom Vorstand der kaiserlichen Bibliothek vor der Entsendung schriftlich mitgetheilte Summe, für Verschädigung einjährige Summe an die kaiserliche Bibliothek zu zahlen, welche der Vorstand der letzteren im Einverständnisse mit seiner vorgesetzten Dienstbehörde für angemessen erachtet wird, selbst wenn dieser Betrag ein Versicherungsbetrag übersteigen sollte;

c. Ein karlsruher Bibliothek ist verpflichtet, den von ihr entliehenen Gegenstand nach Ablauf der ihr vom Vorstand der kaiserlichen Bibliothek vor der Entsendung schriftlich angegebenen Karlsruher Frist in sorgfältiger Verpackung unter derselben Aufsicht, wie sie derselben vorgegeben ist, zurückzuführen;

d. Ein Karlsruher Betrag verpflichtet sich, den

Herrn

Méltóságos főúrja úr!

A m. tud. Akadémia f. hó 27-én keltett öffen levele
az öröm és hálá kifejezésével értékes Méltóságos hangjával
leveleiből azon kegyes szándékát, hogy Beszterce. traja
vámegye legközelebbi évvezetés ^{üzleti} részéről jöjjön elő.
terjedési ~~szem~~ részéről a Besztercei régi megyei levéltár
ban talált XV. századi magyar fűjűzetet a m. tud. Akadémia
kiváltatásán ^{szem} bevéte és elhelyezze és megküldje tárgyában
Fugardj Méltóságos és ^{német} elhatározásait és ^{szem} fenniról
szelvényi példányait ^{szem} részéről is a főúrnak és ^{szem} hivatali levele
leltem öfönke kifejezését.

Budapest 1892 febr. 28.

elnök

Méltóságos

Graf Bethlen József úrnak
Beszterce-vasvári megye főispánjának

Beszterce
(Erdély)

EZRED ÉVES ORSZÁGOS KIÁLLITÁS

1896.

*

KIÁLLITÁSI ORSZÁGOS BIZOTTSÁG.

Budapest, 1893 február 28.

Szám: 21.

Méltóságos
baró Dr. Eötvös Loránd urnak
mint a magyar tudományos Akadémia elnökének

Budapesten.

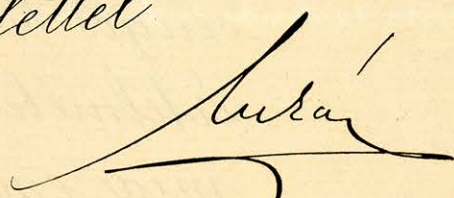
Az 1896^{iki} ezredéves kiállítás országos bizottságának szervezési szabályzata értelmében a magyar tudományos Akadémia említett bizottságban eddig 1 tag által van képviselve.

A J. évi február hó 26^{án} tartott országos bizottsági ülésben azon indítvány tétetett, hogy tekintettel különösen a kiállítás történelmi részére, a magyar tudományos Akadémia képviselőinek száma 3-ban állapíttassék meg, hogy az Akadémia 3 főosztálya a bizottságban képviselve legyen.

Magam is nagy fontosságot tulajdo-
nitván a magyar tudományos Akadémia
szives közreműködésének, készséggel elfogad-
tam a fent indítványt.

Van f. r. e. n. e. m. e. n. n. e. l. f. o. g. v. a. t. i. o. z. t. e.
l. e. t. t. e. l. f. e. l. k. e. r. n. i. M. e. l. t. t. o. s. á. g. o. d. a. t., s. z. i. v. e. s. k. e. d. j. e. k
2. s. a. g. o. t. k. i. j. e. l. ö. t. n. i. é. s. a. z. i. l. l. e. t. ö. k. n. e. v. e. i. t. - a. z.
i. n. g. y. s. i. r. g. ö. s. s. é. g. e. n. e. l. f. o. g. v. a. a. l. e. h. e. t. ő. l. e. g. r. ö. v. i.
d. e. b. b. i. d. ő. a. l. a. t. t. v. e. l. e. m. k. ö. z. ö. t. n. i. -

Tisztelettel

Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter.

Ért. 1893. febr. 4.

130.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

6.

Pulszky Ferenc és
Lichy Antal ösztályelőkök
küldetik ki.

Kagys.
Dr. Clapper Kevvel ofstályta,
másvos Urak, a M. Linc. A.
de lajzának Budapest
(Belügyminiszt.)

A M. Linc. Aradéniá Jangati-
Tand'ra egyfelől irón mel érte,
sült arról, hogy Marryagetnek
eddig ügybuzgó és dicsőrebb gerdey
munkáira, a mellet eddig hozánk
egyik legnagyobb megrejében folyt,
kell, ezentúl az egyik erőjére
ki fog terjedni, más felől saj-
nálattal velle tudomást hogy
saját lemondását az ~~egyik~~
~~lemondásról~~, mellet évek
(bizalmi) elött az Aradéniá fölécsere
Széplatomnak, Kérelmének tá-
gyának felügyeletével sives
vett magára vállalkai.

Marryaget e kéreletek listje
vizetése előtt annyira Eötvösök
hála Aradéniáért, annyira
adta kánijait lelkesedésnek, ta-
pintatásnak és fáradságnak bün-
galomnak a mellet ez rögzít oly
bizalmi sivekkel ~~szolgát~~ szolgát, hogy
Jangati-Tand'ra ~~is sivek~~ hála
köszönetét és nagy elismerést a leg-
nagyobb mértékben érdemelt,
Minden e közfüggés és védelem
mérésük az Jang. Tervezés mellett
ábrándos Eötvösök adó, ~~szolgát~~
szolgát és államat, hogy abazam
referál is drágább befizetés és Eötvös
lételemet nyilvánítom

Ky. 93. III. 9. elvett

Nagyméltóságú Báro Páffy László úrnak
" Cs. és apost. kir. Felsége val. felső székének tanácsánál
a m. képviselőház elnökének

I a m. történelmi vizsgálatok irodalmi emelésére
célszó 1000 frank

Nagymélt. Báro Úr!

A M. T. Akadémia f. évi február hó
27-ikén tartott összes ülésében bejelentett
Excellenciádnak I nagyfokú adományja.

Az összes ülés, mely a pályakérdés
szövegezésével az I. osztály birta meg, fel-
katalmarott engem, hogy Nagyméltóságodnak
az irodalom iránt tanúsított ezen áldozatkész
érdeklődéséért a M. T. Akadémia őninte
köszönetét nyilvánítsam.

Fogadja stb.

Budapest, 1893. márcz. 16.

elöl.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

154

893.

11225 szám

Méltóságos Bárá, és Elnök Úr!

Folyó évi március hó 4 én 131 sz. a. Melt
nagybecsü előterjesztése folytán jelentkelet és
ügyszám alatt utasítottam a budapesti
IX ker. állampénztárt, hogy a dr. Áldásy Antal
okl. Középiskolai tanár részére engedélyezett
Külföldi utazási ösztöndíjának első felére
fejében négyszáz forintot föressen ki a nevére
Kellően bélyegelt, és a M. Tud. Akadémia elnöksége
részéről hivatalos pecséttel ellátott, és láttamozott
nyugtatóványára.

Ezről Méltóságodat további szives eljárás
végett értesítvén, van szerencsém felkérni, méltón-
sággal Áldásyval közölni, hogy Külföldi utazá-
első feléről szóló részletes jelentését annak idején
Méltóságod utján elváróm, - mitől is ösztöndíj
második felére nék folyósítása iránt intézkedni fogok.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem önninte
nyilvánítását:

Budapest, 1893. március hó 9 én

A minister meghagyásából:

Leányvárda

ministeri tanácsos

Méltóságos Bárá Eötvös Loránd úrnak, a Magyar
Tudományos Akadémia elnökének.

ELŐFIZETÉSI vagy ELŐJEGYZÉSI FÖLHIVÁS

ILY CZIMŰ NAGYÉRDEKŰ MUNKÁRA:

„A magyar zene sajátosságai“.

(Elméletileg tárgyalva s számos hangjegypéldával gyakorlatilag megvilágítva.)

Irta: id. ÁBRÁNYI KORNÉL.

Midőn a fenti általános aktuális érdekű s irodalmi hiányt pótló munka kiadására alulírott zeneműkereskedés magát elhatározta s annak pártolására a t. cz. magyar közönséget ezennel tisztelettel fölhívni bátorodik: az a meggyőződés vezeti, hogy e ténykedésével nemcsak nemzeti irodalmi hivatást teljesít: hanem lényegesen is hozzájárul ama homályos fogalmak, eléggé nem tisztázott nézetek s téves meggyőződések eloszlatásához, melyekkel a **magyar zene** aspirációival szemben még saját hazánkban s annak legirányadóbb köreibben is minduntalan lehet találkozni.

Szerző méltó hivatottságát bizonyítani egy ily eddigelé még senki által meg nem kísérelt munka megírásához felesleges. Mellette szól úgy évtizedeken keresztül kifejtett sokoldalú s mondhatni uttörő működése a magyar zene majdnem minden válfajában. Mellette szólnak, mint szélesen ismert író, kritikus, zeneszerző s tanárnak számos önálló eredeti elméleti s gyakorlati zeneművei, mely utóbbiak immár meghaladják a **kilenczvenedik** opus-számot.

A kérdéses munka mintegy **hat** nyomtatott ívre fog terjedni díszes kiállításban. A fősúlyt nem a felesleges írói terjengésre s a csakis szakértők által megérthető theoretikus szörszálhasogatásokra, hanem a tárgy lényegére fektetvén, oly népszerű stílusban, mely a kérdés megérthetését még a művelt laikus olvasóra nézve is lehetségessé teszi.

A munka f. év **ápril** havában okvetlenül meg fog jelenni s a t. cz. olvasó-közönség, a magyar zenével foglalkozó s iránta érdeklél minden rendű zenekörök, tanárok s **kiállítás tanintézetek** rendelkezésére állani.

Előfizetési vagy előjegyzési ára: **két korona és 40 fillér** (1 frt 20 kr.), bolti ára a igényeinél fogva tetemesebb leend.

Tisztelettel kérjük a megrendeléseket **legfeljebb ápril hó 15-ig** alulírott zenekiadói céghez beküldeni, hogy a t. cz. megrendelőknek a munkát f. év május hó 1-ig pontosan megküldhessük.

Alulírott kiadó cég minden 10 előfizetőt vagy megrendelőt gyűjtőnek **egy** tiszteletpéldánnyal szolgál.

Hazafiu tisztelettel

Budapesten, 1893. márczius hó.

Rózsavölgyi és Társa,

cs. és kir. udv. zeneműkereskedés (Kristóf-tér 3).

N é v	Czim és lakás	Példány- szám	Összesen	Frts

178

NYILV. BUDAPEST, KIR. UDVAROSI HÍRŐRŐSÉG 5.

178

893.

Ajándék levél,

mellyet erényét fogva
Marráyer Szász királyi Fer-
dinánd, az episcopi colu-
giensis igazgatója és
a kir. tud. Akadémia, r.
tagja, és a terméket
széles körű elismerés
ben kivándorolást kap-
ta és termékei tárgyát
nevezetesen műveit
és köveit gyűjt, a
leptele hatóságokhoz
és magánosokhoz is
leptelel felgyűjtés
és jóindulattal támog.

getárarba ajánloms
Budapest 1893 márc. 31.

elők.

Levél.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

RÖZSAVÖLGYI ÉS TÁRSASÁG
68. 68. kft. udvari zsemmkereskedő
BUDAPEST, IV. KERÜLET, KRISTÓF-TÉR 3. SZÁM.

Közelet. Miniszternek.

Vonatkodva Angodnak f. hó 21. é.
666. eb. sz. kelt átiratára, szeretném van
értesíteni, hogy Palikei munkáinak második
kötetét a M. F. Akadémia annál idején
megkapta.

Az olasz közeletési ministerium f. hó
9. é. 1909. sz. a. az Akadémiához intéren
iratában kilátásba helyeste a harmadik
kötet megküldését is, de ez még ez ideig
ide még nem érkezett.

Fogadja stb.

Budapest, 1893. márc. 30.

Ch. S.

EZRED ÉVES ORSZÁGOS KIÁLLITÁS

1896.

—*—

KIÁLLITÁSI ORSZÁGOS BIZOTTSÁG.

Budapest,

Méltóságos elnök ur!

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás területének szélszerű beosztása és felhasználása az ezredes ünnepélyek sikerének egyik lényeges előfeltétele lévén, ezen kérdés legjobb megoldására pályázatot hirdettem.

A pályázat határideje a tegnapi napon lejárt és 34 pályamunka érkezett be.

Miután kívánatos hogy a pályázati munkákról a közvélemény is tudomást nyerjen, a pályamunkákat közszemlére kívánom kiteretni.

A pályamunkák terjedelmére és a kiállítás ügye iránt tapasztalt nagymérvű érdeklődésre való tekintettel nagyobb teremre van szükség és miután megfelelő helyiség felett nem rendelkezünk, van szerencsém Méltóságodat felkérni, méltóztatniuk megengedni, hogy ezen pályamunkák 10-14 napon át a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében tétessenek ki közszemlére.

A pályamunkákra és a teremre való felügyelettel

Méltóságos

Báró Eötvös Loránd unak

mint a Magyar Tudományos Akadémia
elnökének

Budapesten

Méltóságod szives bejegyzésével a Magyar Tudományos
Akadémia egyik vagy másik szolgáját vélném megbízandónak, akit
ezen munkaért megfelelő díjazásban részesítenék. —

Felkérem, méltóztatnék elhatározását velem mielőbb
közölni. —

Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem kifejezését. —
Budapesten, 1893. április hó 2-án.

Lurán

645. é. n. szám.

Méltóságos Elnök Úr!

Satkóczy Mihály, eperjesi főgymnasiumi tanár „Korona és koronázás” című műve egy példányának a legfeljebb könyvtár részéről leendő legkegyelmesebb elfogadását esedezik.

Van szerencsém tisztelettel felkérni Méltóságodat, szíveskedjék az említett, és ide mellékelt munka megvizsgáltatni, és annak eredményét velem közölni.

Tegadja Méltóságod kívüli közeletem őszinte nyitvánkodás.

Budapesten, 1893. évi márczius hó 21. én.

G. Csány

Méltóságos

Büro' Csörös Lőrincz úrnak,
a magyar tudományos Akadémia elnökének.

Magyar Tudományos
AKADEMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1893. apr. 6.

186.

Szíves véleményadás végett áttételek
Pauler Gyula r. t. úrhoz.

Budapest, 1893. apr. 6.

Sily
főtitkár.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

175-189^{2/3}
Bk. sz.

Méltóságos Elnök Úr!

A Magyar Tudományos Akadémia 1892. november 28-án tartott ülésében egyetemünk történelmmel foglalkozó hallgatói részére burdí-
tásul egy évenként kiadandó jutalmat (Monu-
menta Hungariae Historica) tűzven ki, hi-
vatkozással Méltóságodnak 1892. december
2-án 454. sz. alatt karunkhoz intézett nagybecsű
átiratára, a szaktanárok javaslata alapján hozott
kari határozatot f. alatt van szerencsém megküldé-
ni. E szerint a kitüntetésre ajánlott neve Kolcz-
hammer Sándor első éves bölcsészeti kari hallgató.

Kari határozatunk alapján van szerencsém
jelezni azt is, hogy pályázók közül Balló István
és Veress Endre szintén érdemesek volnának a
jutalomra.

A Ferencz József Tudomány-Egyetem
bölcsészeti, nyelv- és történettudományi karának
dékáni hivatalától Kolozsvárt 1893. március 24-én.

Méltóságodnak

Legmélyebb tisztelettel

Kellőváran Gergely
v. i. dékán.

Magyar Tudományos
AKADEMIA
Főtitkari hivatala

Érki. 1893. apr. 6.

187.

Figyelőkönyvi kivonat

a kolozsvári m. kir. Ferencz-József-ludomány-egyetem bölcselet-
nyelv- és történelmludományi karának 1893. márczius 21-én tartott
VII. rendes üléséből.

79. sz.

Szádeczky Lajos mint előadó
jelenti, hogy a M. T. Akadémia által
kötött jutalomtételre mely a Monu-
menta Hung. Historica egy osztályából
áll, Balló István III., Veress Endre II.
s Benicz Miklós és Holczhammer
János I. éves bölcselethallgatók (utób-
bi végzett ev. theologus) jelentkeztek; s
hogy, neha mind a négy kiváló szorgal-
mú és komoly törekvésű tanárjelölt érde-
mes volna jutalmira, a föltételek által
kötvé a bizottság (Szádeczky Lajos és
Márki Sándor) Holczhammer
Jánost ajánlja jutalmazásra, mint
ki 25. részben jeles, részben kitünő
colloquiama és szegénységi bizonyít-
ványa miatt leginkább megköveteli
a figyelmet.

Az a M. Tud. Akadémiához
az említett jutalmazásra Holczham-

mer János I. éves bölcsészethallga-
tót s végzett ev. theologust terjeszti föl,
együttal elhatározza, hogy mint juta-
lomra érdemeseket Veress Endrét és
Balló Istvánt szintén megnevezi
földerjesztésiben.

A kivonat hiteliül:

Stollórány Ferenc
v. i. dékán.

BUDAPEST FŐ- ÉS SZÉKVÁROS

FŐPOLGÁRMESTERE.

1863. 356. szám.
főpm.

Méltóságos Baró Úr!

Folyó évi január hó 19-én 100.
sz. a. kelt átiratommal volt szerencsém
felhívni Méltóságodat, miszerint arra
nézve, hogy a fő- és székváros törvényható-
sága által, az ő császári és apostoli kirá-
lyi Felsője meghoronáztatásának negyed-
százados évfordulója alkalmából, "Fe-
rencz Sándor koronázási jubileumi díj"
caimén létesített alapítványról kiállí-
tandó alapító-okiratban és szabályzat-
ban a magyar irodalmi szakot ille-
dőleg minő intézkedések volna felve-
endőek? — nagybecsű nézetét velem

Méltóságos

Baró Cötvös Loránd
úrnak, a magyar tud. Akadémia
elöltnök.

Budapest, 1863.

közelni méltósátnék.

Ezen átiratom kapcsán van sze-
rencsem tisztellel felkérni Méltóságodat
mihelyt tekintettel arra, hogy a saóban fergő
alapítvány kamatai már a folyó évre is
kiutalványozandók, s emellett az
alapító okirat és szabályzat elkeszíté-
se most már sürgősen szükségessé vált.
Az említett irányban kért nézetét ve-
lem lehetőleg mielőbb közölni méltó-
sátnék.

Fogadja Méltóságod... kiváló
tiszteletem nyilvánítását.

Budapesten, 1893. március 25-én

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

A. W. S. S.
Főpolgármester.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkari hivatal

Érke. 1893. apr. 6.

188.

Méleteik az I. osztályhoz.

Budapest, 1893. apr. 6.

Izily
főtitkár.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Dr. WEINMANN FÜLÖP

kir. közjegyző

BUDAPESTEN.

Méltóságos Elnök Ur!

Goldog emlékezeli Wahnmann Mór végrendeletét végrehajtó bizottság, - mely bizottság Beck Kándor, Machlup Adolf, Trebitsch Ignác, Wahnmann József és Wahnmann Sándor urakból áll, - a végrendeletileg közeledő és kegyeleltelenül elhárított hagyományozott 50.000 forintnyi összegből, mely összegnek felosztása azan bizottságnak hagyatott fenn, 10.000 líxerez forintot a magyar tudományos Akademiának szavatol meg egy, Wahnmann Mór "névét viselő" alapítványra.

Ezen alapítvány rendelkezését illetőleg a bizottság öhaja és elhatározása: „Hogy az alapítványi összeg kamaláiból minden harmadik évben 1000 azan egyezer forintnyi jutalom kézpénzben vagy pedig hason értékű arany érem: Wahnmann Mór érem; az ipar és a kereskedelem terén akár a tudomány előbbrevitele, akár a gyakorlati haladás szempontjából, az illető évkörben legnagyobb érdemeket szerzett magyar állampolgárnak illetessék oda a magyar tudományos Akadémia nagygyűlése által oly formán, hogy 1897-ik évben és minden következő haladik esztendőben az ipar, Ellenben 1900 évben és minden következő haladik esztendőben a kereskedelem terén szerzett érdemek megjutalmazására kerüljön sorra. A díj okvetellenül kiadandó, és minden

Dr. WEIRMAN FÜLÖP
Könyvtáros
1893. március 31.

az éirnen, mind pedig a kéispeirabeli kifixelésnél a
kiseiő oklevélben Wahrenmann Már neve, és az a-
lapítóány jellege kiemelendő leszen.

Midán mint a megjelölt kirottság jogla-
násosa exeket Meltóságodnak tudomására hoz-
ni szerezésellelem, egyuttal a kirottság nevében
bálor vagyok Meltóságodat felkérni, hogy az ala-
pítóány elfogadására, a reia vonatkozó szabályval
reisleles elkészítésére és a megfelelő okmányoknak
velem való körleséce néve indelkedi melloslasék.

Azen okmányok körleséivel egyidejinteg az a-
lapítóányi összeget exelő nyugta láttamoxás veget,
nekem komulalandó, mely ekképen láttamoxott nyug-
ta átadása ellenében az alapítóányi összeg a, Ma-
gyar jelzálog hitelbank főpénztára által kifixel-
lik.

Fogadja Meltóságod kifejezését azon kiros-
tó listelelnek

mely mellékelt vagyok

Meltóságodnak

aláíratos szolgája

Dr. Weirmann Fülp

Budapestben 1893. Március 31-én

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Fülszáma

Ért. 1898. évr. 6.

az amire, mind pedig a tapasztalt befolyással a
kiváló oklevélben megismerve azé neve, és az a
lapelvárány jellege, megismerve tovább.

Midőn mind a magjelölt korszakig jelle-
mesei mellett a korszakok, tudományok, kor-
mi viszonyokkal, egyúttal a korszakok között
közvetítő anyagot a korszakok feltevése, az a
pályájuk elforgatásának, azaz a korszakok között
közvetítő, elvárányok és a megjelölt korszakok
közvetítő, elvárányok, azaz a korszakok között

189.

Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára
Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára
Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára
Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára

Folytatás a korszakok között, azaz a korszakok között

Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára

Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára

Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára
Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára

Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára

1912

Magyméltóságú Vallás- és Közelet. M. Kir. Miniszter Úr!

F. Theol. 24114. jelzés

Hivatkozva Anggodnak f. évi február hó 25-én 421. élv. sz. a. kelt leiratát, melyben a wolfebütteli hg. braunschweigi községtől kölcsönkért ~~F~~ régi magyar nyomtatványt (: Nyomatos Váradon Hoffhalter Raphaeltól 1566.), ~~az~~ megküldeni nékiörtasott, szerezésén van e nyomtatványt ide mellekelve vissraküldeni.

Fölkérem Angodat, hogy e becses irodat, könyvtársági emléket illető kérelemre vissrajuttatni nékiörtasítsék.

Fogadja

Bp. 93. apr. 6.

chist

Méltóságos cs. és kir. Főconsul úr!

F. évi február 10-én kelt levelemben
szerecsém volt Méltóságodat értesíteni, hogy
a Decser úr részéről a M. Tud. Akadé-
miának megvétel végett feljávultt kérvato-
kat dr. Kunos Ignác úr, a budapesti
kereskedelmi akademián a keleti tanfolyam
tanára fogja majd szofiai tartózkodása
alkalmával megtekinteni és harrávetőlegesen
megbecsülni.

Mint hogy dr. Kunos Ignác úr a
napokban ittra kel, bátor vagyok őt ezen
levelimmel Méltóságod szives jóindulatába
ajánlani.

Fogadja Méltóságod stb.

Budapest, 1893. apr. 8.

chöl.

Méltóságos Rajevsi Durjan István
cs. és kir. diplomatai ügyvivő és főconsul úrnak
Sofia.

Másolat (Eredetén 1 db. 90 kr. és 1 db. 4 kros. bélyeg.)

Szerrödé.

Mely egyrészerül Budapest főváros körönsege, másrészerül a M. T. Akadémia köött, a főváros törvényhatósága birottsága közgyűlésének 1883 évi február hó 21. és 22. én 120 sz. a. és a főváros tanácsának 1883 évi március hó 2-án 10652 sz. a. kelt határozata folytán követhető feltételek mellett megkötetett:

1.) Budapest főváros körönsege eremel megengedi, hogy a M. T. Akadémia által, ennek a feldunasori Béla-úton és Főút közt terü. 1. 2. sz. a. fekvő házából városi úton terület alatt - a Dunaraktárra kiépített két alagút 1883 évi december hó 1. től 1888 évi november hó 30. ig terjedő öt éven át továbbra is fennállhasson, mely idő alatt a Akadémia a két alagút használatában nem háborgathat, de melynek lejártával minden használati joga megszűnik, ha csak az iránt a főváros körönsegével újabb szerződési viszonyba nem lép.

2.) Az öt évi házonbéri idő alatt köteles az Akadémia az általa elfoglalt városi területet és azon épült alagút használatiért házonbérképen egyenként a főváros tulajdonjogának elismerésül mindkét alagútért egyúttal évenként előlegesen egyenre 50 forintot, arar Ötven forintot, öt évre összesen 250 ft., arar: Kettősien ötven forintot, oszt. ért. a főr. házi pénztárba

befizetni; ha azonban az őt év lefolyta előtt az alagutak használatával felhagyni kívánna, köteles ezt az Akadémia fel érvel előre a fővárosi tanácsnak bejelenteni s ezen fel évi időre a haszonbért megfizetni; ezen bejelentési felér letétével az alagutak minden további használati joga ép ily, mintha az őt év lejárt volna, végkép megszűnik; ezt tehát csak új engedély alapján nyithatja meg ismét és veheti újból használatba.

3.) Megengedtetett az Akadémiának vagy jogképviselőjének, hogy az alagutakon a rakpartok ki- és bejáratát nyithasson, és azokon át árukat ki- és bevehessen, így azonban, hogy ez által sem a rakparti közlekedést, sem pedig a rakpart berendezését annak folytonos és körlátlan használatában soha ne akadályozza, - minthogy ellenkezőleg, akadályok górdítására a netán eredő károkat és költségeket megterítésére köteleztetni, a közlekedés akadályozása miatt pedig rendkívül is megfenyítettetni fogna.

4.) A haszonbéri idő alatt köteles az Akadémia jó karban tartani az alagutakat, és minden előforduló javításokat és helyreállításokat nem csak magokon az alagutakon, hanem az azok fölötti kövezeten és úton is sajátjából eszközölni.

5.) Vízveszély esetén, valamint egyáltalán magasabb vízállással, tartozik az Akadémiának az alagutakat kellőleg elzárnai, valamint a fővárosi mérnöki hivatal utasításához képest minden elővigyázati intézkedéseket megtenni, melyeket a hatóság vízveszély elhárítása tekintetében kötelességeinek tartandó.

6.) A szerződési idő lejártával, ha az alagutak használatára és a fizetendő bérösszeg iránt újabb egyezés nem jön létre, - vagy az esetre is, ha az Akadémia az alagutak használatával a szerződésileg megállapított idő lejártá előtt felhagyna, a hatóság kívánságához képest köteles az Akadémia a korábbi szerződésbeli megállapodásokhoz képest,

vagy a rakpart külfalát sajátjából helyreállítani
s előbbi eredeti állapotába visszahelyeztetni,
az alaputak belső ívegét fökéletesen kitöltet-
ni, az alaputakat az akadémiái palota
határainál elfalartatni, s így a kárfal nyi-
lásának befalazása által az alaputakat
végkép elkarzni, - vagy ha a hatóság úgy kíván-
nó, az alaputakat az Akadémia-palota
falánál elkarzni s az aron kívül maradt
részt minden kárpótlási igény nélkül a
hatóság korlátlan rendelkezése alá bocsájt-
sani.

7.) A mennyiben az Akadémia önnel-
vállalt kötelezettségeinek nem tenne eleget,
jogában állandó Budapesten fővárosnak az Aka-
démia bírói körbenjárás nélkül korigargatási
úton is ezek teljesítésére soríttatni, és szükség
esetében a kívánt intézkedéseket az Akadémia
rovására megtesztetni, a határolás hasonbért
vagy fölmerült költségeket és kárterítési összege-
ket pedig korigargatási végrehajtás útján
behajthatni. Per esetre aronban illetékes
bírói ígűl a budapesti II. kör. kir. járásbí-
rói ígűl köttetik ki.

8.) Telen szerződés, úgy sinter a hasonbér
firtéséről szóló nyugták után járó bélyegzet
a M. T. Akadémia viseleneli.

9.) Ezen szerződés, melyegy eredeti példány-
ban állítottatott ki, és a főváros birtokában
maradt, hiteles másolatban pedig a M. T.
Akadémiának kiadatik, az Akadémiára
néve az aláírás napjától, ellenben a főváros
körvnőségére néve csak a tanári jóvála-
gyás napjától kötelorö.

Budapesten, 1883 évi Május 8. dikán

Elöttünk
Takács István s. k.

Borovszky János s. k.

Graf Lónyay Menyhért s. k.
elnök

23929 Telen szerződés
1883

a fővárosi tanács 1883 évi március 2^{án} 10652
sz. a. kelt végzése folytán a főváros nevében
aláíratik és jóváhagyatik. Budapest
1883 május hó 18^{án} Korda Mikály s. k. alpol-
gármester (P. H.)

Meghosszabbított ráradiék, (Eredetén 1 dbt
90 kr. és 1 dbt 4 kr. bélyeg) Mely egyrészt Buda-
pest főváros körönsége, mint bérbeadó, más-
felől a magyar tudományok akadémia,
mint bérlo körött, az I. kor. Rudolf rak-
parti Béla utca és Fő. út körött 1. és 2.)
terv szerint alott fekvő, az akadémia
tulajdonát képező hársböl- utca terü-
let alott - a dunaraktárra készített
két alagút bérlete iránt, 1883 évi május
hó 8. án létrejött s az 1883 évi május 18. án
10652/83 sz. a. kelt határozattal jóváhagyott,
s az 1884 évi November hó végén lejárt fenti
szerződés, a szerződő felek kölcsönös beleegye-
zésével s Budapest főváros Főrendelőkör-
ségi Birottságának 1888 évi Junius 6. án 502.
kgy. sz. a. valamint Budapest főváros
Tanácsának 1888 Junius hó 15. én 21306. sz.
a. kelt határozatai folytán az ism. al-
ban foglalt feltételek és kikötések változat-
lan fennmaradása mellett 1888 évi December
hó 1. től 1893 évi November hó végéig terje-
dő öt egymás után követendő évre
szennel meghosszabbítottatik. Ezen meg-
hosszabbított szerződés megkötésével
felmerülő mindennemű bélyeg és illeték
költiséget ideértve a körponti pénztári
fizetési nyugták bélyegeit is, bérlo egyedül
sajátjából tartozik viselni. Ezen szerződés bérlo
akadémiára, annak aláírása, Budapest fő-
város körönségére aronban csak annak ta-
nács jóváhagyása napjától fogva kötelező.
Budapest, 1888 Junius 31. é. Honek László s. k. m. elnök.
Lőtrunk János Hóroly s. k. Takács István s. k.

26341/88. Ezen meghosszabbított sorrendű Budapest főváros körönöge nevében jóváhagyatik és aláíratik. - Budapest, 1888 Október 7 in.
A f. ö. tanács: Horvát János s. k. tanácsnok
alpolgármester k. (P. H.)

Meghosszabbítási ráradék (Eredetiről idet 60 kr. és idet 3 kro. bélyeg) Melynek sorjával fogva az egykori Budapest fő- és nékváros körönöge, mint bérbeadó, másfelől a magyar Tudományok akadémia, mint bérbeadó, az I. kör. Radolfrakparti Béla utca és Arany János utca körönök és 2. körönök alatt fekvő, az akadémia tulajdonát képező hárból-utca terület alatt a dunarakparton kiépített két alagút bérlete iránt, 1883 évi május hó 8-án letéjött, az 1883 évi május hó 18-án 1865/83. a. a. kelt határozattal jóváhagyott és az 1888 október hó 7-én 26341/88 tanácsai szám alatt kelt határozattal jóváhagyott meghosszabbítási ráradékkal 1893 évi november hó végéig terjedőleg meghosszabbított fenti sorrendű a sorrendű felek közösen bejegyzésével a Budapest fő- és nékváros főrendtartási bizottságának 1892 évi december hó 28-án 1339. kg. számú és Budapest fő- és nékváros tanácsának 1893 január hó 5-én 294. sz. alatt kelt határozatai folytán az ösves abban foglalt feltételek és kikötések változatlan fentartása mellett 1893 évi december hó 1-jétől 1896 évi november hó végéig terjedő három egymásután következő évre ezenel meghosszabbított sorrendű megkötés nélkül felmerülő mindennemű költség és illeték költéséget, ide értve a körönök járati füzetei nyugtái költségeit is, bérbeadó egyesület

sajátjívót tartosik viselni. - Een norrö-
dés berlö akademiara, annak aláírása
Budapest fö-is sikkváro körönsége sen-
ben csak annak sannaosi jóváhagyása
napjától fogva kötelező. Budapeston,
1893 évi br. Cötvö Loránd s. k. a. m. t.
akademia elnöke. Cöttünk Jónis Haróly s. k.
Dr. Borovsky Samu s. k. 9380/1893 n. Een meg-
kosnabbított norrödés Budapest fö-
is sikkváro körönsége nevében jóvá-
hagyatik is aláíratik. Budapest
1893 martius hó 9 én. A fö is sikkvároi
sannaos. Alkór s. k. alpolgármester. (P. 24)

Refer.

Minden erkölcse borsáta a után, Dr. Fröblich
Robert semis is erdij irodalmi munkáinak leírásait /
alak megalkotás, a leges kivonásai semleges, a
kivonásai olaszny fogalmazványok Meltószágya Gróf Károly,
mint a Felki-vezetésig alapító agra és ismét "perint"
fejében mely kifestéssel, megkülönböztetve, bekeresve Meltószágya
gondat fölkeres, ^{megkülönböztetve} Dr. Fröblich Meltószágya a
látott leges fogadai s Dr. Fröblich mint a
főtárgy társasági akadémia kivonásai.
Fogadai Meltószágya kiváló kérésére leír-
jelentés.

Budapest 1893 január 2-án

elnök

Leírás a 1893. évi Meltószágya is, az akadémia ajánlata
Fröblich Robert k. leges kivonásai.
Fröblich Robert főtárgy társasági 1894., a magyar tudományosság
a kérésre kérésre.

Haller Ágost r. leges, a budapesti II. ker. általános névelési rendszere
tanulmány a ki. m. Felvilágosítás. Társaság lényegében ajánlja

RAZ 2/1893

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

KÖRLEVELEK.

A Magyar Tudományos Akadémia tisztelt, rendes és levelező tagjait ezennel tisztelteltüljesen fölkezem, hogy az 1889-ik évi irói munkásságuk eredményeinek, illetőleg közrebocsátott vagy sajtókész dolgozatok jegyzékét, az 1890-ik évi akadémiai Almanach számára, **folyo évi szeptember 20-ig**, az Akadémia főtákarai hivatához beküldeni méltóztatassanak.

Az utolsó nagygyűlésen megválasztott tagok, valamint azok is, kik eddig munkalataik jegyzékét be nem küldötték, fölkebrenek, hogy összes iróalmi munkásságukra terjeszkedjenek ki.

Mint hogy az elmúlt években a tagoknak csak egy része felelt meg ezen föl-hívásnak, tekintettel az Almanach e részének iróalmotörténeti jelentőségére, bátor vagyok kéresemet a tagok különös figyelmébe ajánlani.

Végre az 1889-ik évi Almanachben levő s azóta netán megváltozott czimiek kiigazítását, esetleg kiegészítést kérem.

Figyetsimind szerencsém van figyelmeztetni a t. cz. tagokat az Ügyrend 7-ik pontjára, mely önletrási adatoknak pecsét alatt beküldését kívánja.

Budapest, 1889. augusztus 15.

Gyulai Pál,
h. főtákar.

308.

2

A M. T. Akadémia ügyészenek utasítása.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1055-43431
1893. máj. 10. Csady
1893. aug. 28.
1893. máj. 10.
1000 Ft
2000 Ft

Általános feladatai :

1. A M. T. Akadémia ingó és ingatlan vagyonának, valamint az ezen vagyonról illető min-

denemű jogoknak teljes épségben megőrzése, biztosítása, érvényesítése, nemkülönben az időfolytán

gyakorlatból néhan kimaradt jogok visszaszerzése, biztosítása és érvényesítése iránt teendő min-

denemű intézkedések.

2. A M. T. Akadémiának bármely törvényhatóság bírói, közigazgatási, pénzügyi vagy

egyéb hatósága előtti jogi képviselése. A M. T. Akadémiát érdeklő peres és perenkívüli ügyek

közvetlenül vezetése.

3. Jogfelelmények adása mind azon ügyekben, melyek az Akadémia ingó és ingatlan

vagyonát érintik.

4. Jogügyletek kötésénél s az ezek folytán kiállítandó okmányok tervezeténél és kiad-

ványozásánál közreműködés.

Ezek képezik a M. T. Akadémia ügyészenek rendszerinti általános feladatát.

Külföldi feladatai :

a) Régi, nem biztosított alapítványoknál, nemkülönben kiút régi, nem biztosított

gáltassanak a M. T. Akadémia javára — (tehát szabályos alapítványi okmánykötevény beszerzése,

telekkönyvi bekezelések stb. által).

b) A már biztosított régi alapítványoknál vagy pedig az újabb, de még nem biztosított

alapítványoknál, hagyományoknál is törekedjék arra, hogy az évi alapítványi kamatok mindenkor

pontosan fizetessenek, és illetőleg, hogy a hagyományok összege mielőbb a M. T. Akadémia

szabad rendelkezése alá jusson, a mennyiben pedig ez rövid idő alatt remélhető nem lenne, intéz-

kedni kell, hogy a hagyomány a fizetésre kötelezett örökös — örökösök — ellen a M. T. Akadémia

javára szabályszerűen biztosítassék.

Az a) és b) pontokban foglalt feladatokat az esetek sokfélesége miatt fogva különözö módon

lévén betölthetők, a körülmények és célszerűségeknek leginkább megfelelő intézkedések megtétele

az ügyész belátására bízatik.

c) Mivel a M. T. Akadémia ügyésze azon meggőződésre jön, hogy az Akadémia bár-

mely követele, — legyen az alapítvány, hagyomány vagy adomány — a kellő biztositást — fede-

zetet elnyerve, e körülmény a M. T. Akadémia Igazgató Tanácsának, a jogügyi biztositás útján

bejelentendő, oly ezből, hogy az Igazgató Tanács — a mennyiben az ügyészi előterjesztést

Méltóságos dr. G. Eötvös Loránd úrnak, mint a Magyar Tudományok Akadémiájának elnökének

Budapesten.

Méltóságos Akadémiai Elnök úr,

Méltóságod m. é. dec. 2-ikán két becses átiratában a Magyar Tudományok Akadémiájának azon nagylelű elhatározásáról értesítette kártyákkal, hogy a Monumenta Historiae Hungaricae minden évben 1897-1898 ősztől kezdve kiadja indalmul a Budapesti tud. egyetemnek 1897-1898 a történelmi foglalkozó hallgatója részére, kit az illető kar sz. tanárai a kitüntetésre mint legméltóbban ajánlani fognak.

Mindezekből engedje meg Méltóságod, hogy az alapítványt kívánom mai ülésünk határozatából mind közönettel mondjak. A kiadalmak valóban legméltóbb és legelőnyösebb nem az, melyet a kezintetes Akadémia történelmi tanuló hallgatóinak számára felajánl, kik a kiadalmak nemcsak ösztönzt merítik, hanem a szaktanulmányaiknak további sorsalmas folytatására, hanem egész pályájukon forrást és esztétik háttérként. Köszönjük, mint minden bizonyságát az a közösség értelem, melyben tudományosságunk vezénylete, az Akadémia, a főiskolánk köznevelésünk érdekében működni és egymást támogatni kívánva vannak.

A kiadalmak eladása név szerint intézkedünk, hogy évenként a márciusi kari ülésen a magyar történelmi és nyelv. a magyar történelmi nyelv, az oktatásnak, az

újkori, a középkori és az ókori esztétikai történelméről tan-
tára, az itt előadott somnabell, pályázat nélkül, javaslatot
tesz arra nével, hogy tanítványai közül két tőt legmértőbb.
nál a kitüntetésre. E ház a javaslat alapján határoz a
határozatát közzé a M. Tud. Akadémiával.

Ez elő alkalommal, a történelmi ömer tanárainak
ajánlatára, tisztelettel kérik a területi Akadémiát,
hogy az idej írtalmát Csépreghy Kollinán harmad ves
bölcsészhalgatónak, mint legmértőbbnek, kiadni mértő
tasték.

Kiváló tisztelettel

Méltóságos Akad. Elnök úrnak,

Budapestre, 1893. május 4. a Borsodalmi Kamar VII. rendes ülésére

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Dr. Csépreghy
Kollinán

223
893

Felügyelő!

Felügyelő! 14 ikén debütáló írók és fordítókunk települési és
szobrász, melyek a nemzeti nagy költőjének Arany Jánosnak,
a magyar stílusnak emeltek.

A mi melyek Stróbl Alajos az országos mintarajztanoda tanára
munkáját és Berkegyes és Vágyó: öntözésének öntött érdeke
szépségét szívesen méltó lesz a Költő emlékéhez s hazai művészetünk
fejlesztésében is kelendővé jelent.

Alattvaló: költészetünkben, tartás, Felügyelő ^{nek} ~~nek~~ ^{e, írni} ~~írni~~
kegyesek tudományra horgi, s ködolatlat kőszítés Felügyelő
nagy azt annak idején megjelentek Vessésközök.

Alattvaló: ködolatlat

Az Arany János költészetünk nevét

elny

I. FERENCZ JÓZSEF

AUSZTRIAI CSÁSZÁR STB. ÉS MAGYARORSZÁG APOSTOLI KIRÁLYA Ö FELSÉGÉNEK

LEGMAGASABB VÉDNÖKSÉGE ALATT

1894-BEN BUDAPESTEN TARTANDÓ VIII-IK NEMZETKÖZI KÖZEGÉSZSÉGI
ÉS DEMOGRAFIAI CONGRESSUS.

135. szám.

Igentisztelt Elnök Úr!

Mint hogy minden nemzetközi con-
gressusnak a tudományos működésén,
mint az összejövetel főcélján kívül még az
a feladata, hogy a congressusnak külföldi
tagjai sűrűbb és közeleli érintkezés útján a
vendéglátó nemzet társadalmi viszonyai-
val mindinkább megismerkedjenek, és így
nekiünk is azon kell iparkodnunk, hogy a
congressusnak tagjai szabad iráihat mi-
nél kellemesebb, a congressus méltóságá-
nak, és a magyar vendégszeretetnek egya-
ránt megfelelő módon tölthessék: a congres-
sus előkészítésénél, okvetlen szükségesnek mu-
tatózik, hogy a tagok illő szórakoztatásáról
is gondoskodjunk.

Amint a congressus tudományos
előkészítésében hozánk minden tudomá-
nyos tényezőjének szives közreműködését.

Méltóságos Eötvös Loránd báró úrnak

mint a magy. Tud. Akadémia elnökének

Budapestre

hex fordultunk, így a congressus ezen felada-
tának teljesítésére is tudományos közéletünk
ugyanazon fórumaihoz folyamodunk. Ugy-
nyival is inkább, minthogy különösen az 1891.
évben Londonban tartott VII-ik nemzetközi
közegészségi demografiai congressus példája
mutatta, hogy a congressust látogatóknak
estéit legmegfelelőbben az egyes tudományos
testületek által a tagok tiszteltetésére rendezett
i. n. fogadó estélyek (receptions) képesek ki-
tölteni, és hogy a congressus tagjai is legszíve-
sebben az ilyen estéket keresik fel, a hol festé-
telen közeli érintkezésbe léphetnek saját szak-
mabeli többi kortársaikkal.

Ezeket szem előtt tartva a congressus vég-
rehajtó bizottsága f. évi április hó 17-én tartott
ülésében ugyanezt az eljárási módot
fogadta el, amely határozatból kifolyólag
van perencsénk a tisztelt elnökséget felkérni,
hogy a maga részéről a szükséges intézkedé-
seket megtegye fiveskedjék az iránt, hogy
az elnöksége alatt álló t. akadémia az 1894-
év szeptember havában Budapesten tartan-
dó VIII-ik nemzetközi közegészségi demogra-
fiai congressus alkalmával a congressus
azon tagjai számára egy fogadó estélyt ren-
dezzen, a kik az általuk művelt szakma
természeténél fogva a testület tudomá-
nyos munka köréhez legközelebb állanak.

Ugy hisszük, hogy ilyen estély rendezé-
se által a t. akadémia így saját társadal-
mi állásának tenne eleget, mint a hogy
másként a congressussal, mint testület,

tel, és mint annak az estélyre meghívandó minden egyes tagjával szemben a külföldön is kedves emlékü érdemét szerenő magának.

A kezdeményezés és a rendezés módja esetleg egy külön bizottság kiküldése által természetesen kivárólag a tisztelt elnökség bölcs belátására van bízva, részünkről úgy a tervezet megállapításánál, mint annak végrehajtásánál közreműködésünket a legkészségesebben felajánljuk.

Amidőn a nemzetközi ügy érdekében felhozott kérésünket úgy a tisztelt elnökségnek, mint az egész t. akadémia jóakaró szives indulatába bátorkodunk ajánlani, maradtunk

Budapest 1893. évi május hó 3. án

Kiváló tisztelettel

a végrehajtó bizottság nevében:

János Zsigmond
elnök

Károly Kálmán
főtárh.

Érk. 1893. május 9.

241.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

6.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

2586 sz
eln

Méltóságos Elnök Ura!

*A m. kir. honvédelmi ministerium könyv-
tárának legújabbau összeállított lejtromát van
szerecsém Méltóságának kisélettel megküldöm.
Fogadja Méltóságod kiváló kisélettel
nyilvánításait.*

Budapesten 1893-iki május hó 9-én
A minister helyett:

Somvári
államtitkár.

Méltóságos

Bénió Cötrös Loránd urnak
a magyar tudományok akadémia elnökének.

Budapest

A M. TUD. AKADÉMIA

1893-İK ÉVI MÁJUS HÓ 14-ÉN VASÁRNAP DÉLELŐTT 10 ÓRAKOR

SAJÁT DÍSZTERMÉBEN TARTANDÓ

LIII-İK KÖZÜLÉSÉNEK

ELŐRAJZA.

1. *Elnöki megnyitó beszéd*, B. EÖTVÖS LORÁND akadémiai elnöktől.
2. *Arany János lyrájáról*, LÉVAY JÓZSEF rendes tagtól.
3. *Arany János mint főtitkár*, SZILY KÁLMÁN főtitkártól.

Kelt Budapesten, a M. T. Akadémia 1893. május 10-én tartott nagygyűléséből.

Szily Kálmán,
főtitkár.

D. u. 1 órákor Arany János szobrának leleplezése.

AZ
ARANY-SZOBOR LELEPLEZÉSE.

ARANY JÁNOS emlékszobra, a Nemzeti Múzeum kertjében, *vasárnap, f. hó 14-dikén déli 1 órakor* lepleztetik le.

Az ünnepély tárgysora a következő:

1. Hymnus; énekli a BUDAI DALÁRDA.
2. B. EÖTVÖS LORÁND, a szobor-bizottság elnöke, üdvözli a vendégeket s a szobrot lepleztetvén, a kormány gondjára bizza.
3. GRÓF CSÁKY ALBIN m. k. vallás- és közoktatásügyi minister átveszi a szobrot.
4. A SZÉKES FŐVÁROS KÉPVISELŐJÉNEK nyilatkozata.
5. SZÁSZ KÁROLY, az Akadémia és Kisfaludy-Társaság másod-elnöke, ez intézetek nevében rövid beszéddel megkoszorúzza a szobrot.
6. A KÜLDÖTTSÉGEK koszorúikat beszédek nélkül, megbizóiknak egyszerű megnevezésével, a szobor talapzatára helyezik.
7. Szózat; énekli a BUDAI DALÁRDA.

ad 250
893

A szobormű, melyet a nemzet Arany Jánosnak emelt, elkészült és csak leleplezésére vár, hogy érzésalakjaival jelképezze a lángész örök erejét, tanúságot tegyen a magyar művészet haladásáról és arról is, hogy nemzedékünk legalább kegyeletben törekszik fölemelkedni nagyjaihoz.

A leleplezés ünnepe vasárnap, május 14-dikén, déli 1 órakor tartatik.

Szerencsém van e nemzeti és irodalmi ünnepre a t. elnöki úr
at és az Arany János Kör t mély tisztelettel meghívni.

Budapesten, 1893. május 2.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

Blótvös Loránd

az Arany-szobor bizottságának elnöke.

Mellékelve 10 db. belépti jegy.

A mennyiben több jegyre lenne szükség, sziveskedjék ez iránt az Akadémia főttházi hivatalához fordulni.

Nagyboldogsági Miniszter úr,
Mélyen tisztelt hölgységem!

A M. kir. Akadémia II osztálya,
a 1845/46. évi üzemeltetési szabályzat
(Akad. Ért. III. ... lap) értelmében,
a jelen évi november hó
15-én tartott Széchenyi-ünnepről
kelt leveleim, egyhangúlag azon határ-
szabályban alkaperdelt meg, hogy
Excellenciát kérik föl az ünnepi beszéd
írási feladatát, mely Széchenyit mint a haza
férfiát méltatni, megtartására
Midőn az osztály eme kiváló
exemplum előtérjese, egyrészt mind
magam nevével is, mely tisztelet
lévén Excellenciát, méltóztassék a
M. kir. Akadémia ~~szabályzat~~ feljegyzésében
a kiváló szöveg teljesítésére
s az ünnepi beszéd tartására el-
vételül, s arról egyen kézzel értesíteni.
Fogyjon Nagyboldogsági
Ervölő tisztelettel kifejezését
Bücsy János

—
eladó

Nagyboldogsági
Kállay Béni és társai
Eötvös József úr Miniszter úr 6. Exzellen-
cia M. kir. Akadémia tisztelettel

Nagy méltóságra és Főfőtelendéi úr!

A m. tud. Akadémia tavali nagygyűlésein elhatározta, hogy b. e. Flaywald Lajos ig. és t. f. tagját, a szerkesztéséért per termében föl fogja függesztetni.

A m. tud. Akadémia emeltek okaját a tanácsokhoz elcsó emeltek tagjának a szerkesztés, a melyet itt a magyar tudományosság és irókatlan lejegyzésével csarnokában közönségesen látta, mielőtt is legyen Flaywald Lajos, nemcsak a tudományban vezett érdemeinél, hanem azon kiváló szerkesztés foga is, a melyet közéletünkben több évtizeden át oly frissen töltött be.

E szempontból ott állt az okaj indít. ezen arra, hogy Eszjárdhoz, kiknek a magyar tudományosság és a magyar művelés iránti nagy nemzeti érdeklődés és aldogatásos buzgalomát a szerkesztés volt a talánunk, a legfőbb, a legértékesebb lefektetés, és vélemmel járuljak: méltóságát a katonai érdemei

széleskörűen fölvetett a szerkesztés, a melyet az évvel ez előtt a Magyar Akadémia Mihály főtud. Flaywald Lajosról, a m. tud. Akadémia főtud. keze teremtő skómai legfőbb ártányára, illetőleg annak ártányait közfoglalt helyben lefektetés.

E nagybecsű érdemeit mindenképpen illető helyben a m. tud. Akadémia a szerkesztésével, a hol e-ly nemcsak a b. e. Akadémia legfőbb nemcsak a nagy főtudományosságát, hanem a nagy főtudományosságát is hírdeti Eszjárd tudományosságát is hírdeti foga, még a léte utólag főtudomány is.

Fogadjon Eszjárd kiváló méltóságát közfoglalt lefektetését

Köszönettel.....

Köszönettel
Csáfró György, b. e. és a.
Katonai érdemei, b. e. és a.
Ez főtud. b. e. tudományosságát

1055 elm. szám

A m. kir. belügyminiszter úral közölvén a tud.
Akadémia folyó'ir ápril hó'4-én 201 sz. alatt kelt magy.
becsu felterjesztésél és megküldvén neki a nem magyar
kereskedvekről készült s a felterjesztéshez csatolt jegyzéket
10 példányban a miniszter úr meleg köszönetét nyilat-
nitja az Akadémiának ezen harsogás ténykedése
ért, a melyhez a magamé is legzivesebben csatlakozom.

A belügyminiszter úr ezen köszönete kapcsán ki-
fejezte azon szándékát is, hogy az összeállított jegy-
zékkel minél szélesebb körben, öhájtania terjeszteni, s
hogy azt nevezetesen az összes hatóságoknak, sőt le-
hetőleg még a községi elöljáróságoknak is megküldeni
kívánja. E célból felvilágosítást kér főleg a felől, hogy
az Akadémia a kérdéres jegyzéket hány példányban
nyomatta ki, illetőleg, hogy hány példányt lenne síves

A magyar tudományos Akadémiának.

az Akadémia neki rendelkezésre bocsátani?

Vann recenzium felkérni az Akadémiát, szives-
kedjék engemet a belügyminister jómak adandó vá-
lasza névre tájékoztatni.

Budapesten, 1893 évi május hó 10-én.

G. Csány

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

254

893

Kagyságos Reöthy Izolt r. t.
úrnak.

Kagyságos Úr!

A M. T. Akadémia f. hó 12-én tartott
nagygyűlésében Kagyságotai Szegedi Tanácsa
tagjává választotta.

Midőn e választástól ősrúte örömmel
~~ismerem~~ értesitem, engedje Kagysá-
got aron reményemet kifejezmem, hogy ludo,
majos intézetünk anyagi ügyeinek intézésé-
re hivatott Tanácsunk burgó és tevékeny
tagjár fogja Kagyságotban tisztelhetni.

Togadja stb.

Budap. 1893. máj. 27.

chör.

Nagyméltóságú Vallás- és Könyvtar. Miniszter Úr!

Nagyméltóságod f. évi január hó 23-án
2301. sz. a. kelt írásában kegyes volt az
M. F. Akadémia elterjesztésére dr. Áldásy Antal
okl. körépisk. tanár részére palaeographiai-diplo-
matikai tanulmányának Olaszországban s
főkép Rómában kezdő befejezése céljából a
följő évre 800 forint utazási ösztöndíj és
gedényeni, melynek első fele része a tanulmányút
megkezdése előtt folyóvá is tételest.

F. dr. Áldásy Antalnak

Szerencsém van Nagyméltóságodat
fölkérni, hogy az ösztöndíj másik felét is
kintalányomi méltóztassék.

Fogadja stb.

Budapest, 1893. május 30.

chöck.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

272

893.

Wahrmann Mór nevére tett alapítvány.

Néhai Wahrmann Mór, a budapesti kereske-
delmi és ipari kamara elnöke végrendeletileg 50,000 forintot
hagyott Közeledekü és Kegyeletes exélokra, az öfrazg
felosztását egy östagi végrehajtó bizottságra
ruházván, s a bizottság tagjainul Beck Káimdot,
Nachler Adolf, Trebitsch Ignác, Wahrmann
József és Wahrmann László urakat nevezvén ki.

E bizottság a fenti öfrazgból 10,000 forintot,
mint alapítványi tőkét, a K. Tud. Akadémiának
szavazott meg, az alapítvány rendelkezését ekként
szabván meg:

a.) Az alapítvány Wahrmann Mór nevet
viseli.

b.) Az alapítvány Kamataiból minden
hármadik évben (1897. 1900. 1903 stb.) 1000 araz
egyszer forintnyi jutalom kézférvében vagy pedig
házon értékű aranyérem (Wahrmann Mór-érem)
a K. Tud. Akadémia nagygyűlésén araz meggar
állampolgársággal itéltetik oda, a ki az ipar és
Kereskedelem terén akár a tudomány előbbre
vitele, akár a gyakorlati találmányok, szerke-
zetek vagy szerkezeti fejlesztése és fölvirá-
goztatása szempontjából az illető év körben
legnagyobb érdemeket szerzett.

[és intéz-
mények]

c.) 1897. ben, 1903. ban s minden követ-
kező hatodik éftendőben az ipar, ellenben 1900.
ban, 1906. ban s minden következő hatodik éft-
endőben a Kereskedelem terén a megelőző
hat év alatt szerzett érdemek megjutalmazása
kerül sora.

d.) A jutalom okvetellenül kiadandó

s mind az éreken, mind pedig a kézférésbeli
kiszolgálásnál a kísérő oklevélben Wabromann
Kor neve is az alapítvány jellege kiemelendő.

e.) Az Akadémia a jutalom kiadását
megelőző évi naggyűlésen, (tehát 1896, 1899.
stb. években) kihirdeti, hogy milyen fokú és
mely időközre terjedő munkátság megjutalmazás
sára kerül sorra s fölfeleltes mindazonokat, a
kik a jutalomra érdemeket szerettek, hogy az
irodalmi vagy egyéb kinti munkátságukat vá-
roló előterjesztéseiket az illető év december 31. ik.
éig a főtitkári hivatalnál nyújtsák be. E föl-
gyelmertetés azonban Korántsem zárja ki azt,
hogy az illető fokban szerzett érdemek, melyek-
ről a tagoknak tudomásuk van, ily előterjesz-
tés nélkül is, meg ne jutalmaztathatnának.

f.) A Wabromann-jutalmat egy az Akadé-
mia III. és II. osztályából kiküldött bizottság
előterjesztése alapján a naggyűlés ítéli oda. E bi-
zottság elnöke a III. osztály ^{és a II. osztály elnöke} válatkosza, tagjai kö-
zül Kettőt a III., Kettőt a II. osztály választ, még pe-
dig azon év január havában, amelyben a jutu-
lom sorra kerül.

g.) A jutalom odaítélése iránti vélemény,
nyes jelentést a bizottság többségét képező tagok
egyike szerkeszti és terjeszti elő a naggyűlésen.

Teljes a. u. Kir. Akadémia 1893 május
29-én tartott öfves üléséből.

Sándor Lőrincz
főtitkár

278

893.

Est. Formetum

Petit.

A nyoma fedje
li aynnal

9.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

J. Dr. Weinmann Fülöp közjesszé Wn. k.

A Weinmann Al. nevére tett alapítvány szabályzatának
szövegét, a melyt a M. Kir. Akadémia m. hó 29-én tartott ülésén,
illetve, az alapítványt tevő bizottság intézői értekezésében, formabiztos,
már elfogadott, szerencsém van tudomására vétel, illetőleg ~~W. Dr.~~
helyben kiegészített árral a létezőt átadni, hogy a 10.000
forinti alapítvány-összeget és esetleges járulékaival folyó tételéről
ezen értekezés szövegében.

Budapest 1893 június 2-án

Hasz. J. Dr. Weinmann

Előle

Wahrmann Mór nevére tett alapítvány.

Néhai Wahrmann Mór, a budapesti kereskedelmi és ipari kamara elnöke végrendeletileg 50.000 frtot hagyott közérdekű és kegyeletes czélokra, az összeg felosztását egy öttagú végrehajtó-bizottságra ruházván s a bizottság tagjaiul Beck Nándor, Machlup Adolf, Trebitsch Ignác, Wahrmann József és Wahrmann Sándor urakat nevezvén ki.

E bizottság a fenti összegből 10.000 frtot, mint alapítványi tőkét a M. Tud. Akadémiának szavazott meg, az alapítvány rendeltetését ekként szabván meg:

a) Az alapítvány Wahrmann Mór nevét viseli.

b) Az alapítvány kamataiból minden harmadik évben (1897., 1900., 1903. stb.) 1000 azaz egyezer forintnyi jutalom készpénzben vagy pedig hason-értékű aranyérem (Wahrmann Mór-érem) a M. Tud. Akadémia nagygyűlésén azon magyar állampolgárnak ítéltetik oda, a ki az ipar és kereskedelem terén akár a tudomány előbbrevitele, akár a gyakorlati találmányok, szerkezetek vagy szervezetek és intézmények fejlesztése és fölvirágoztatása szempontjából az illető évkörben legnagyobb érdemeket szerzett.

c) 1897-ben, 1903-ban s minden következő hatodik esztendőben az ipar, ellenben 1900-ban, 1906-ban s minden következő hatodik esztendőben a kereskedelem terén a megelőző hat év alatt szerzett érdemek megjutalmazása kerül sorra.

d) A jutalom okvetlenül kiadandó s mind az éremen, mind pedig a készpénzbeli kiszolgáltatásnál a kíséző oklevélben Wahrmann Mór neve és az alapítvány jellege kiemelendő.

e) Az Akadémia a jutalom kiadását megelőző évi nagygyűlésen, (tehát 1896., 1899. stb. években) kihirdeti, hogy milyen szakú és mely időkorre terjedő munkásság megjutalmazása kerül sorra s felszólítja mindazokat, a kik e jutalomra érdemeket szereztek, hogy az irodalmi vagy egyébkénti munkásságukat vázoló előterjesztésüket az illető év

RA2 278/1893

deczember 31-ikéig a főtitkári hivatalnál nyújtsák be. E figyelmeztetés azonban korántsem zárja ki azt, hogy az illető szakban szerzett érdemek, melyekről a tagoknak tudomásuk van, ily előterjesztés nélkül is, meg ne jutalmazhatnának.

f) A Wahrmann-jutalmat egy az Akadémia III. és II. osztályaiból kiküldött bizottság előterjesztése alapján a nagygyűlés ítéli oda. E bizottság elnöke a III. osztály és a II. osztály elnöke váltakozva; tagjai közül kettőt a III., kettőt a II. osztály választ, még pedig azon év január havában, a melyben a jutalom sorra kerül.

g) A jutalom odaítélése iránti véleményes jelentést a bizottság többségét képező tagok egyike szerkeszti és terjeszti elő a nagygyűlésen.

Kelt a M. T. Akadémia 1893. május 29-én tartott összes üléséből.

Szily Kálmán,
főtitkár.

Sr. Excellenz

Emil David Edl. von Rhonfeld
wirkl. Geh.-Rath, Feldmarschall-Lieutenant
etc etc. k. k. Statthalter in Dalmanien

Zara.

Grazu Sr. Lieblichkeit v. Fejérfutaky,
auswärtige Mitglied der Ungarischen
Akademie der Wissenschaften und k. k.
Statthalter der historischen Kommission derselben,
wird gewünscht, in diesem Bezug im
k. k. Statthalterei-Amt in Graz
sowie auch das alte (den XII.-XV. Jahr-
hundert angehörige) Umländchen-Material
zu beschaffen.

Es würde mir die k. k. Statthalterei
Erhaltung im Namen der ungarischen
Akademie eine gültige Aufzeichnung
einer beschriebenen Sitzung für denselben
mit dem ~~Umländchen~~ die Güte zu haben,
denselben in der Copie seiner k. k.
Statthalterei Aufgaben möglichst zu
unterstützen zu wollen.

Ganzemigen k. k. Statthalterei
Verständnis meiner vorerwähnten Gesandtschaft.

Budapest, 9. Juni 1893.

Dr. Fejérfutaky László úr, a M. Tud.
Akadémia rendes tagja s történelmi bizottság,
gáulak elnöke a napokban a zárai
k. k. Statthalterei leveltarában kivált a
régj (XII. - XV. századi) oklevéltanyagos
őshajléka átkutatni.

(a M. Tud. Akadémia nevében)

Szerencsém van Excellenciádat főt,
kérni, kegyeskedjék részére kutatási engedély
adni s ^{hirdetmény} öt feladatát megoldásában lebeszélő
támogatni.

Fogadja Excellád kitűnő tisztelettel
nyilvánítását.

Budapest, 1893. június 9.

chök.

280

893.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Méltóságos Elnök Ura!

A budai honvédszobor leleplezése Budapesten folyó évi május hó 21. napjának délelőtti 11 órájára tűzött ki.

Ezen nemzeti ünnepély fénye is a szabadság védelmében dicső halált szenvedett hőstestek iránti kegyelet óhajtottává teszi, hogy az emlékükhöz szentelt szobor leleplezésénél az egész magyar nemzet képviselője legyen.

Van szerencsém ennél fogva bizteleljesen kérni a nagytekintetű magyar tudományos akadémiát

hogy a leleplezésnél magát képviseltetni, és ez által is az ünnepély fényét emelni méltóztassék.

Végül kérem Méltóságodat... miszerint a megjelenők számát folyó évi május hó 15-ikéig

Méltóságos
Páro Eötvös Loránd urnak
mint a magyar tudományos akadémiáé Elnökének

Budapesten.

napjainig vélem /: Budapest városi honvédszobor-
bizottsági irodában / köröztetni sziveskedjék, hogy a be-
leírt tárgyakra kello' időben megküldhessem.

Budapesten, 1893. évi május hó' 2. án
Harafias tisztelettel

A budai honvédszobor leleplezési ünnepélyének
rendezésére kiküldött végrehajtó bizottság nevében

Szegi István
bizottsági elnök.

Thom Károly
Hollan Ernő
Joannovics György
Tadnay Károly
György díjott

Ék. 1893. május

290.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagysájos Elmélet kőr!

F. hó 2-án hoztam intézett bevezetést a Magyar Akadémia elé,
Szerecsén van dipollettal fölköni, hogy a Budapesti hon-
védpóbor telephet ^{csén} (működésben) ~~szerecsén~~ akadémiái tagok
re megjelölés akadémiái tagok pártján. Megalább is 5 belépti
jéret méltóságok a M. Tud. Akadémia fölköni. hivatalában
Élődni. A megjelölés akadémiái tagok neve a jövő héten szerecsén
csén be Nagysájos Elmélet kőr bevezetést a Magyar Akadémia elé.

Budapest 1893 május hó 11-én

elmélet

Nagysájos János aláírás, mint a Budapesti hon-
védpóbor bizottság elnöke

Budapest
IV. díjút, új városkap.

Nagyméltóságú Minister Úr!
Regyes Uram!

Tisztelettel alulírott azon aláratos kérelemmel bátor,
Kodom Nagyméltóságod sine elé
járulni, hogy méltótlasok nekem
a magyar állami vasutak összes vonalai-
ra szóló szabadjegyet Regyesen enge-
délyezni.

Aláratos Kérelmem indokolására
azt magyok bátor felemlíteni, hogy
már évek óta hazánk Kútombosó
vidékeire a római emlékek felkutatá-
sával foglalkozom a nélkül, hogy
ebben akarni részről is anyagi támoga-
sásban részesülnek. E munkát továbbra
is kívánom folytatni, Kútomboson azon
célból, hogy a millenniumi Kiállításra
hazánk római Kari képekét elkészít-
hessem.

Azon reményben, hogy Nagyméltóságod
e vébra való tekintetből Regyes pártfogásá-
ba fog részesíteni ismételve aláratos Kérel-
memet maradtam

Budapestben 1893 jun. 10.

Nagyméltóságú Minister úrnak

aláratos szolgálója
Dr. Fröhlich Robert
a m. A. Akadémia főkönyvtárnoka

306

893.

Kezves l'attamozás végett

a Méltóságos Báró Elnök Úrhoz.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagyméltóságú Vallás- és Köroktat. Miniszter Úr!

Vonatkorva Angodnak mult évi március 3-án 8425. sz. a. kelt leiratára, melyben a M. F. Akadémiát fölkéri méltóztatott, hogy a földmágnességi fölvételekre, a művelés előkészítéséhez szükséges 1500 forint előlegre s egyseremind kiállításba helyezni méltóztatott, hogy az 1893. és 1894. évi költségvetésbe 1000-1000 forint fog a köroktatási tárcza terhére fölvétetni, orerencesin van Nagyméltóságodat fölkéri, kegyeskedjék ~~ing~~ ~~előlegre 1500 forint, mint az 1893.-ra~~ ^{szükséges} ~~kiállításba helyezett~~ 1000 forint kiutalványon.

Fogadják stb.

Budapest, 1893. jún. 12.

elűt.

Nagyméltóságú Kereskedelenügyi M. Kir. Minister Úr!

Nagyméltóságod díszömlékü elődje
1891. november hó 1-én 68258. sz. a. kelt
leiratában fölhívta az M. Tud. Akadémiát,
hogy az hazai ipar történetét ismertető
munka megírásához segédkeres nyújtsa,
akár oly módon, hogy annak megírására
megbírást adjon, akár pedig akként, hogy a
kérdésre pályázatot hirdessen. Együttal a ki-
tűrendő pályadíjhoz 500 forint való hozzá-
járulását kijelölték helyezni méltóztatott.

A M. Tud. Akadémia múlt év május
4-ikén tartott naggyűlésében az első magyar
als. birtokl. társaság alapítványának 500 frt
jövedelmével eredt összeget 1000 frtra kiegészítve,
1892. decz. 31-iki határidővel nyílt
pályázatot kiírt ki az magyar vaipar törté-
netének megírására. A kiírt határidőig
egy tervrajz érkezett be ~~Edvi Illés~~ Madár
közép-ipari iskolai tanártól ~~akár~~ ~~akár~~ ~~akár~~
~~akár~~ kinek a f. évi május hó 10-én tartott naggyűlés
a feladat kidolgozására megbírást adott.

Arany kéressel fordulok erántal Nagymé-
lérságotkhoz, kegyeskedjek dícsőemlékü elődje
intenciójához képest, a kibátásba helyezett
500 forint ösnez kiutabányozású ebrendelü.
Fogadja stb.

Budapest, 1893. febr. 11.
Jún. 12.

chökl.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

307

893.

Méltóságos Elnök Ur!

Arám nézve rendkívül megtisztelő fel-
adatot, hogy az Akadémia által folyó év no-
vember havában rendezendő innepen, a
Széchényit mint államférfit méltató beszé-
det én tartssam meg, legőszintébb sajnál-
kozásomra nem vállalhatom el. Bátorko-
dom egyszersmind így Méltóságodnak,
mint az Akademiának legigazabb hálá-
mat nyilvánítani a hegyes felszólításért.
Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem
kifejezését.

Bécs, 1893. május 24^{én}

Kármay

Méltóságos
Baró Csejvös Loránd úrnak
a M. Tud. Akadémia
Elnökének

stb. stb. stb. Budapest.

25790 szám

Méltóságos Baró és Elnök Mr!

A folyó évi 11225 sz. a Kelt rende-
letre hivatkozva, utasítottam a II. Ka.
államügyosztás, hogy a dr. Hldeisy Antal
ottl. Középiskolai tanár részére a f. é.
engedélyezett nyolcszáz forintnyi külföldi
utazási ösztöndíj második felére
fejében négyszáz forint fizessen. Ki a
nevéreket Kellően bélyegelt és a Ma-
gyar Tudományos Akadémia elnöksége
részéről hivatalos pecséttel ellátott és lát-
samonott nyugtatóványára.

Ezzel Méltóságodat f. é. május
ho' 30^{án} 272 sz. a Kelt nagybecsi előter-
jesztése továbbí sive eljárás erel-
jéből értesítvén, - van szerencsém
Méltóságodat felkérni, méltóztatassék
Hldeisyt felhívni, hogy külföldi utján
végzett eddigi tanulmányairól vagy
most tegyen honrám Méltóságod utján

Méltóságos Baró Csócs Lovánd. unok,
a Magyar Tudomány Akadémia elnöke

3
3. 3. 1. 1. 1.
3. 3. 2.

részletes jelentést, amak idején pedig
az ut második feléről - vagy a meny-
nyiben az egyöntetűség kedvéért egybe-
kötés foglaltai külföldi tanulmányai
eredményének felsorolását, - irja bevégez-
sével kezdő jelentésében - amit minden
esetre elvárak - az egész ut alatt végzett
tanulmányairól leon köteles részletesen
beszámolni.

Fogadja Méltóságod kiváló tisz-
telelem ösrinte nyilvánítását

Budapest, 1893. június hó 5^{ik}
A miniszter meghagyásából

Leányvárd
ministeri tanácsos.

326
893

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

15642.
1893.

A „Délmagyarországi Társaság” elnökségétől.

Méltóságos

Br. Cötvös Loránd Urnak,
a „Magyar Tudományos Akadémia Elnöke

Budapesten.

A „Délmagyarországi Társaság” és „Tormálmegyei Közművelődési Egyesület” által felállított és leleplezett „Kövai” emlékkő ünnepélyhez kegyes volt Tósisztelemtől Csaplár Benedek urat a Tud. Akadémia képviseletével megbírní; — minden eme kitüntető intézkedéseit köszönettel tudomásul vesszünk, sietünk másrésztől Méltóságodat értesíteni, hogy a leleplezési ünnepély, a helyviszonyok kényszeréből kifolyólag, jul. 4.-ről augusztus 25-ikére lett elhalasztva.

Mely tiszteletünk kifejezése mellett vagyunk
a „Délmagyarországi Társaság” nevében a

Méltóságos Elnök Úr

alázatos szolgáló:

Székesfehérváron, 1893. június 17.

Rakosits
egyl. II. titkárs.

Cötvös Loránd
egyl. elnök.

Programm

a „Délmagyarországi tanítóegylet“ XXVII-ik nagygyűlése alkalmával 1893-ik évi augusztus 25-én Nagy-Szt.-Miklóson a „Torontálmegyei közművelődési egylet“ és a „Délmagyarországi tanítóegylet“ által rendezendő

Révai ünnepélyről.

1. Reggel 8 órakor isteni tisztelet a róm. kath. templomban.
2. A „Délmagyarországi tanítóegylet“ és a „Torontálmegyei közművelődési egylet“ közös díszülésének megnyitása a Délmagyarországi tanítóegylet elnöke által.
3. Üdvözlések egyletek, testületek stb. részéről.
4. Emlékbeszéd Révai Miklós felett: tartja Dr. Kis Sándor, kegy. r. főgymnasiumi tanár, a Torontálmegyei közművelődési egylet aligazgatója.
5. Kivonulás az emlékoszlophoz.
6. Hymnus: éneklí a nagy-szt.-miklósi dalárda.
7. Ünnepi beszéd: tartja Bányai Jakab, néptanító, a Délmagyarországi tanítóegylet alelnöke.
8. Alkalmi óda elszavallása.
9. Beleplezési beszéd és az oszlop átadása Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő, a Torontálmegyei közművelődési egylet igazgatója által.
10. Koszorúk elhelyezése.
11. Szózat: éneklí a nagy-szt.-miklósi dalárda.

- 1.) Budapesti Székes-fővárosi nagygyűlési tanácsra lakó!
- 2.) Helyi önkormányzat
- 3.) Községi pénzügyi bizottság

- 1.) Magyarországi Fővárosi
- 2.) Magyarországi községi pénzügyi bizottság
- 3.) Magyarországi községi pénzügyi bizottság

A m. kir. Akadémia általános Főbizottsági bizottsága f. évi munkájának 12-én tartott ülésétől, Flaky Kalmár r. t. indítványára, az az ülésről járó m. kir. Akadémia öltöny titkára:

- 1.
- 2.
- 3.

Az Akadémia f. évi munkájának 26-án tartott öltöny titkára az indítványt elfogadta a Főbizottsági bizottság, illetőleg az öltöny Akadémia egyes elvének ... elvé terjesztésével megvizsgálta.

Amikor a megvizsgálás eredményeként ... van helyi ...

... fellebbezésre az alábbiak, hivatalos ...

... elvöl.

Budapest 1893 június 28.

Nagyméltóságú Vallás- és Köroktarai Minister Ur!

Szerencsém van Nagyméltóságodat
fölkérni, méltóztatásuk elrendelni, hogy
a M. F. Akadémia részére törvényhozá,
silyag megőrzavarott országos dotatio
első fele (^{20,000 ffr} 17,500 ffr és archaeologiai
~~székhelyre 2,500 ffr~~) kintalványoztatásuk.

Togadjja stb.

Budapest, 1893. jún. 28.

előr.

BUDAPEST FŐ- ÉS SZÉKVÁROS
TISZTI ÜGYÉSZSÉGE.

356/ü 893 sz.

Méltóságos
Baró Eötvös Loránt úrnak, a
Magyar Tudományos Akadémia Elnökének,
Helyben.
I. Akadémia- u. Akadémiai épület.

Tan szerencsénk a fővárosi vírvesztési i-
gazgatóság által a magyar Tudományos Akade-
mia bérházában 1893 évi november hó 1. től kezdve
bérbe vett három szobás lakásra vonatkozó bérlé-
si szerződés. Méltóságodnak ezennel megküld-
dem, azon kérelemmel, hogy az a Magyar Tu-
dományos Akadémia nevében két tanú stölle-
menése mellett aláírni, szálaírás után hozzánt
vissakiüldeni méltótlással.

Budapest, 1893 évi június hó 30.

Budapest fő- és székváros t. ügyészsége

J. J. J. J. J.
t. ügyész
főügyész helyettes

A. A. A. A. A.

t. ügyész

Érk. 1893. júl. 11.

367.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Berlin NW 15 Haus
Wilhelmstr.

3. Juli 1893.

Hochzuverehrender Herr Praesident,

Ich habe mit dem Größten Interesse Ihre hochachtungsvolle
Opferleistung und Ihre incommendenen Tatkraft
Ihre Nachriech von meiner Freunnschaft
zum aoberrühmlichen Mitglied der Unge-
rischen Akademie der Wissenschaften
erhalten. Ich würde bestrahlt sein, so weit
und so lange meine Kräfte reichen, mich
Ihrer hohen Ehre anzuschließen und mich würdig
zu machen, und würde mich unbedarft,
inodern ich der Akademie meine freundschaftl.
Beitragungen kann, darf ich die besten,
hochzuverehrender Herr Praesident, der Akademie
Ihre Stabilität meine Freundschaften über-
mitteln, und zugleich die Versicherung der
überauswundersamen Hochachtung und Freundschaft
zu wollen, mit welcher ich die Ihre Liebe
zu sein

Ihrer ergebener

Edu Bois-Reymond.

Ihre Praesidenten der Ungarischen
Akademie der Wissenschaften
Herrn Dr. Eötvös Loránd
Budapest,

30031. Szám.

~~Méltóságos Juro, Elnök~~ ~~III.~~!

Nem szerencsés Méltóságodat f. évi június 28^{án} 351. sz. n. kelt nagybecsű irkérénye kapcsán irkéstartás végett értesíteni, hogy a m. kir. akadémiá számára körvényhozásilag engedélyezett országos dotatívák első felosztása fejében összesen 17.500 ftot folyósítottam a másolatközzel idoszart utalványrendelettel a budapesti IX. ker. állampénztárnál.

Megjegyzem, hogy a részletti költségekre a f. évi körvényhozásilag engedélyezett 5000 ft. első felosztásának folyósítása iránt külön rendeletben fogok intézkedni.

Togorjai Méltóságát kiváló tisztelősem ösinte nyilvánítását

Budapest, 1893. július 14^{én}

A miniszter meghagyásából

Leányssánszky
miniszeri tanácsos.

Méltóságos Juro Ötvös Loránd úrnak,
a magyar tudományos akadémia elnökeinek.

Érk. 1893. júl. 26.

380.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Másolatban a pénztárhoz
VII/26.

7296.
B. H.

Das k. u. k. gemeinsame Ministerium
befiehlt sich Euer Hochwolgeboren in ein
Glanzlichter der vom bosnisch-hercegovinischen
Landesmuseum herausgegebenen Bibli-
kationen, "Wissenschaftliche Mitthei-
lungen aus Bosnien und der Hercego-
vina I. Band" und "Römische Strassen
in Bosnien und der Hercegovina" zur
Verfügung zu stellen.

In vorzüglicher Hochachtung.

Wien, am 25. Juni 1893.

Vom gemeinsamen Ministerium
für das gemeinsame Finanz-
Minister.

[Signature]

H. Hochwolgeboren
Herrn
Baron Roland Cötvös, Präsident
der Akademie der Wissenschaften

in

Budapest.

Ért. 1893. júl. 28.

381.

Magmels. Minister Ur!

A Kongod kezes iri'kedéséből meg-
küldött két nagbecsü munka:

1.) Wissenschaftliche Mittheilungen aus
Bosnien und der Hercegovina I. Band.

2.) Römische Straßen in Bosnien
und der Hercegovina

megkaptam a M. T. Akadémia
könyvtárába helyezettém.

Fogadjon Kongod e síves küldeményét
a M. Tud. Akadémia köszönetét.

Kiszűsö díszletem nyilváníttásául

Budapest, 1893. júl. 28.

elűd.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Központ
y akademi
könyvtár

Paris den 12ten July 1853. 1/ Rue Roquépine

Hochwohlgeboren
Herrn Baron Lorán Eötvös
Präsident der K. Ungarischen Akademie
für Kunst und Wissenschaften

Sehr geehrter Herr Präsident!

Ich habe die Ehre Ihnen mit
Hochachtungsbewusstsein um Erlaubnis
zu bitten Ihnen um Genehmigung des
Druckaktes und der Verbreitung des
von mir projektirten Werkes
Photographie Thesaurus of Architecture
in besprochenen zu dürfen.

Wien Leo Hochachtungsbewusstsein
kompletten Werken, welche für die

Konfidenten und deren Geheime wichtige Projekte,
von Internationalen Verbänden, aber von ungenü-
gendem Charakter, und mit bedeutenden Schwin-
deln verbunden, die es jedoch zu überwinden
gibt, wenn das Unternehmense sowohl die
moralische Güte als die materielle Un-
terstützung aller dieser findet stehen die fol-
genden Angaben der Konfidenten am besten
hinzu.

Das Projekt wird für Hochverbrechen
nach in einigen Tagen durch gütigen Vermitt-
lung meines Onkels, Baron Nicolas Vay
(Präsident des Hauses der Magnaten), dem es dasselbe zum
Anspruch überlassen hatte, gestiftet werden.

Mit ergebener Hochachtung

Heinrich Joh. von Seymüller
Konfident, Herr v. Corr. Mikylin
Magyar Akadémia.

Érk. 1893. júl. 28.

382.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

2191. szám.

Méltóságos Báró,
Akadémiai Elnök, Uv!

A Munkácsy Mihály által festett, Haynald Lajos-
féle arcképet a Magyar Tudományos Akka-
demia Képes-terme részére átengedése ügyé-
ben hozván május 16-án 253. sz. a. intézet
nagybeszű megkeresésére van szerencsém Mel-
tóságodat, tiszteletteljesen értesíteni, hogy
az óhaj teljesítése mellett abban felhozott
okokat, magam is méltányolván, az év-
szekiség fundus instructusába átment, Kép-
nek mondott czélra a Magyar Tuda-
mányos Akademiánál átengedhetésére
Ö Felségének főkegyúri legfelsőbb jóvá-
hagyását a Méltóságú Vállásügyi Minister
úr által a mai napon kérelmeztem.

Fogadja, kérem, Méltóságod kitünő
nagy tisztelettel öszinte kifejezését,
melyllyel mindenkor maradni szeren-
csém van,

Kalocsa, 1893. augusztus 2.

Méltóságodnak

aláíratott szolgálója
Jásoska György
Kalocsa érvekt.

Méltóságos Báró Csévös Loránd Unak,
a Magyar Tudományos Akadémia Elnökének

Budapest

BUDAPEST FŐ- ÉS SZÉKVÁROS

FŐPOLGÁRMESTERE.

1893. 29. szám.

Méltóságos Bárá Ure!

Folyó évi január hó 5-ről hoztam intézett nagybecsű levelét, melylyel a Széchényi emléktábla telepítési innepélyéhez meghívni méltóztatott, volt szerencsém kézhez venni.

Hazaírói örömmel jelentem volna meg e kegyeletes és történelmi nevezetességű innepélyen; fájdalom azonban, pár hét előtt súlyos betegségbe estem, mely-nél fogva a napnak legnagyobb részét még most is ágyban kell töltenem, s a mely minden működést lehetetlenné tett. Így, legnagyobb sajnálatomra nem vagyok azon helyzetben, hogy a

Méltóságos

Bárá Cötvös Loránd úrnak,
a magyar tudományos akadémia elnökének.

Budapecsten

szóban forgó innepélyen részt vehes-
sek. Fogadja Meltóságod kiváló tiszte-
letem nyilvánítását.
Budapest, 1893. január 10. évi.

[Handwritten signature]
Főpolgármester

14
893

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Small handwritten mark]

Méltóságos Báró!

AKadémiai Elnök úr!

Tegnap érkezett becses levelére válaszulva, van reverenciám tisztelettel
értéfiteni, hogy megtisztelő öhajánál fogva kérséggel fogom
az Akademiát a nagy-úrent-mirlosi Révay-ünnepen képvise-
lőfelni.

Hallomás szerint a többi egyesületel koronázást tervel
az emlékre. A meenyiben ért az Akadémia is tenni ki-
mánya: kérem a közösülte kelő időben (23-án este) Nagy-
úrent-mirlosra (Esz. plebánia), nevemre ezimezve, megül-
deni.

Továbbal megge főispánját és a tanító-egyesület felhívtem-
plami elnökségét táviratolag értéfiteni kérem, hogy az
ünnepélyen én fogom az Akademiát képviseelni

Fogadjon Méltóságod kitünő mély tiszteletem nyilvánítását,
mellyel kegyelme ajánlottaan vagyok

Török-Becsen, 1893. évi augusztus 20-án

Méltóságodnak

aláíratos szolgálója

Jospevorkószay László
h. tag.

Méltóságos Báró Eötvös Loránd kir. tud. egyetemi tanár úrnak,
mint a M. Tud. Akadémia Elnökének
Budapesten.

Ért. 1893. aug 21.

403.
1893.

Ugy. Feinbach Antal
Lis. tan. tanfelügyelő
írma.
A. P. Deakherok.

403.44.

1893.

Csajkai Benedek l.
szag aradályosna lévő,
a H. T. H. Feinbach Antal
Jenő l. szag. most birtok
meg a Rivai-ünnepi
lyon leendő Képvise
letével is indúlva,
szinte átadónál
mivon ezt szobor
szobornálán adni
szerecsin van, szí
vási birtokot szagok

Budapest, 1893 VII
21.

h. Jotitka

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

A Szerb Magyarintelligenciáé
község jöjjön: hivatalának!

A Révay-szobor befejezésének árát csak 1000.
rappal kötötték alá úgy is lehet megfizetni.
Tessék valaki itt Budapesten lakó és
merőseik legint megbizni, hogy valamelyik szobor
népvel - talán Hollo Barnabás úrral és
buda-bazár építkezéssel vagy Szobor tanács egyesület
utcai műtermében - értékesít a munka ára
felöl. A műpálya itt van a földtől: hivatal.
ban és a h. község hiteltel létezésére mellet
mindent az lehet.

Budapest 1873 augusztus 2.

Szék
Földtől

Igen tisztelt Főtisztos Úr!

T. cz. Steinbach Antal kir. tanácsos és tanfelügyelő úrnak a múlt héten vettem értesítő levele szerint, már eddig az ő részéről is megkapta a t. Akadémia a Pevai emlét ünnepélyére meghívó hivatalos jelentést.

Hozzáim intezett bizalmas sorai szerint, száz tizenkét meghívót küldött szét, így méltán mondja, hogy "nem minden napi dolog lesz ez az ünnepély, s ki fog ez hatni az egész országra s valódi nemzeti ünnepély lesz, legolább 500 tanítófog ^{meg-} jelenni.

Nem kímélünk-u. m.-sem költséget, sem időt, sem fáradságot, csak hogy végzetlenkat elérhessük, így a mint aztohaj-
jult."

Itt lelkesedéssel teljes szívvel értesíték, hogy

az ottani hangulat újabban gyors fejlődés-
nek eset, mert csak kevésel eselők is jóval
sikeresebb mérvűnek jelölték a tervezetet. Ugy
látják a lapokból eléggé ismeretes újabb
szülődások tetemes részben járultak e kegye-
leti ünnepély hangulatának lendítéséhez.
Ez idő szerint különösen ott a végső szele-
ken, abban a polgárt meggyében, jelentős de-
monstrációként fogva nyilvánulhatni, épe-
pen a Revai iránti kegyelet hőb tanúsítá-
sa által.

Ehhez képest jogosultnak vélem a bizalmas
levél újban a fentebb sorokhoz esatolt
eme szavait: „Meghívót küldettel Budapestre
az Akademiának, a Szt. István társulat,
Kisfaludy társaság, Petőfi társulatnak s. a. t.
„merjék hinni, hogy ezen tudományos tár-
sulatot méltóan fogják magukat képvisel-
tetni.” — Renden valónak véltem a magán levélnek
e bizalmas kifejezését is fölemlíteni, hogy ehhez ké-
pest kívánatosabb intézkedés történjék a T. Akadé-
mia.

mea részéről, mint a minőről eddig tudomásom van.

Ugyanis még júliushó derekán történt, midőn a
„délmagyar országi tanító egyesület bejelentése követ-
kezteiben J. c. Főtitkár ur említette, hogy a t. Aka-
demia elnöksége engem kíván megbízni üdvözlété
tolmácsolásával a telepszerűségi ünnepeken; de nagyon
ingadozó egészségi állapotomat emlíve, határozott i-
géretet nem tehettem, sőt nagyon is föltételenek jelen-
tettem ki, hogy a legjobb szándék mellett is megfeleltetés-
re elegendő bizalommal. - Az azóta tapasztalt
Symptomák pedig mindegyre kevesebbé valának biztatók.

Most már teljes megállapodásra jutottam e tekintetben. Két igen lényeges oknál fogva nem vállal-
kozhatom arra. - Csúgos lábajom és torok bajom
vetője mondom. A hangosabb beszéd nem telik
tőlem. Már pedig oly helyen illik hathatósan szólni.
Ehhez pedig ép egészséges hangszervezet kell.
Ez fájdalom hiányzik nálam.

Rendünk főnökségéhez is jött meghívás. Ez is
csökélységem megbízására gondolt. Kénytelen voltam
megköszönni s kérni, hogy mást jemeljen ki.

Sajnálva bár kérvem kell a t. Akadé-
mia t. c. Elnökségét, hogy a nagy jelentőségű al-
kalomra sziveskedjék más valakit felfőlitani
hő üdvözlésére méltóbb kifejezőjével. - Ha-
tán ott a közelből dr. Szentklára János, vagy
egyébkiné Bunyitay V. vagy innét a jó hangú
dr. Czobor B. vállalkoznék, ők alkalmasint
jó sikerrel mondhatnák a jó főzőt s hazafias
üdvözlést a t. Akadémia nevében, az 500
tanítóhoz is sok más lelkesült honfihoz.
Igazán szép feladatnak felelhetnének
meg. - Egyébiránt nem akarok szerénytelen-
kedni ajánlgatással, csak is a részemről mon-
dandó köszönet és kérelem igénytelen jelzésé-
re szorítkozom, hő üdvözlésem jelentésével

Mélyen tisztelt Főtisztár Urnak

403
897
MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Budapestben
1893. VIII. 14.

igaz tisztelője
Csaplár Benedek

gróf Andrássy Gyula szobor végrehajtó bizottság.

23xám
1893.

Méltóságos Úr!

Magyarország törvényhozása az 1890 évi III. törvényekkel,
ben elhatározta, hogy néhai gróf Andrássy Gyula-
nak Budapesten emlékszóbor államköltségen állít-
tassék.

E szóborra vonatkozólag kiirt általános
nemzetközi pályázat határideje folyó évi
október hó 1-én lejárván, - a végrehajtó bizott-
mányunk feladata arról is gondoskodni,
hogy a beérkező minták kellően elhelyezvők.

A magyar tudományos akadémia, hason-
közébe sives volt már több ízben nagyterem,
mél használatára átengedni, miért is azon-
tisztelletes kérelem fordul a végrehajtó bizott-
mány Nagyméltóságához miszerint kies-
közölni méltósasság, hogy az akadémia
nagyterme s esetleg a vestibule a mondott
székre átengedtesse.

A használat idejére vonatkozólag bát-
rak vagyunk tájékoztatásul megemlíteni,

Méltóságos bácsi Eötvös Loránt úrnak, mint
a magyar tudomány akadémia elnökének

Budapesten

hogy a minták egy részre előre láthatólag már
szeptember hó második felében fog beérkezni,
s figyelemmel a felállítás munkálataira a
jury alakuló ülését október hó 9 én tartandja
meg, s remélhetőleg működését egy hét alatt
befejezendő, továbbá, hogy a pályázati felté-
telek értelmében a jury határozata után a pá-
lyaművek négy hétre közreműködésre fognak kitétet-
ni.

Mint hogy tagadó válasz esetén más helyi-
ségről kellene gondoskodnunk, arra kérjük
Mertőszágot, hogy nagybecsű elhatározását
mielőbb tudatni méltóztatnék.

Budapesten 1893 augusztus 21 én

A gróf Andrássy Gyula emlékműborítvány-
ban kiküldött végrehajtó bizottság:

Brunnicher Frigyes,
elnök.

408
893

Méltóságos Báró!

Mélyen tisztelt Akadémiai Elnök Ur!

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy megbízatásomhoz
képest f. hó 25-dikén megjelentem Nagy-keresztmihály-
lóron, s a Pévai- emlé'okflop ünnepélyes telep-
lezésénél, az Akadémia képviselőitében, beszédet
mondottam.

Török - Deceán, 1893. évi augusztus hó 27-én

Méltóságodnak

alázatos szolgálója

J. Károlyi
lev. tag. 3

Érk. 1893. sept. 1.

Loska 1893. VIII. 7. u.p. Ubrex. Ungm.

412.

Nagyméltóságú Elnök Ur!

A bécsi világiállítván idején mint végzet-
fed osztályu tanító voltam Ö Nagymélt-
óságga Jf Hadid fia mellett Savarnán.
1880-81-ben tanító voltam Ö Nagyméltóságga Jf. Károlyi Hajos gyer-
mekei mellett Londonban és Stouffan.
1882-től pedig gör. kath. lelkész
vagyok Ö méltóságga Jf. Szárny
szatal egyik patronált egyházaánál
Lószán, a rhorlet hegység tövében.
A nehéz helyi és gazdasági viszonyok miatt azonban egészen
meguntam a sivatári plébániára lépés.

Más folyóhoz nem derűhöz, mert
már 38 évemben vagyok.
De mindig előszeretettel vesztet-
tem a nyelvoshoz s legönömbetlenebb
foglalkozásom fordításvásárlal,
ha az nemem és családomnak
tízreességét megélhetést nyújthat.
ma.

A Magyar Tudomány Akadémiáján
oly garatig már, hogy a nyelv-
mű fordítóhoz eppet még felfogad-
hat.

Elég fordítható oroszról magyarra 10 sort
addig németből 9 sort latinból 8 sort
angolból 7 franczia 6
olasz 5 spanyol 4
görög 3 román 2
és még sweből is egy sort.

Orrel azt adarnam mondani, hogy mind
a nevezett io nyelvész tanulmánygortam,
és a szűke véghez képest tudván
művelés fontani jó adarata-
tal, szorgalommal, emyedetle-
mül, s bizonyos udju gyakorlat
után kifogástalanul. Igaz,
szorgalmat igénylő tallas munkám
még csak kezdő volt, az egyidejű
elnyerem a pályadíjat, egy es. díj.
aranyat. mint VIII ad osztályu 1874be.
A másik Szergius Szoloview orosz-
ország Földművelés beförditása
volt, mely in'osztalomban hever
szé óta. De értem, hogy
ha hivatalom, Kényes keresetem
né válván tartán a műfordítás
szorgalmasabb embert keresne Kellene,

mint én szeretném lenni.

De hiszen kérem Nagyméltóságodat,
Reggelyedjöd elvinni nekem,
ismeretlen, jelentéktelen ember-
nek méltóságomat és kérelme-
met. De hát nem kérek valami
kéndívidit. Biztos én fizetés-
ért biztos én munkáért bizhat-
nak velem - s én mindegy nap-
számon az írószobába járva
ra a falusi napszámos szolgálma-
val dolgozni tud legjobb lehet-
ségem szerint. És ha megél
a beüszedő, meg kellene ílni
az erre vonatkozóan és az
ert teljesítőnek is.

É kérelmemet és magamat Nagy-
méltóságod Reggelyedjödnek,
Nagyméltóságod becses válaszáért remélve

Nagyméltóságodnak

vagyok
alávető szolgálója

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ernő Táncz
jászai gőz-dach. lelkész.

Nyomatvány

Lapszám: 25
89 Vezeték száma:

meltosagos baro eoetvoes
Lorand urnak a magyar tudomanyos
akademia elnoekenek budapest

A küldetés:	év, hó és nap	18
	óra és perc	
A küldetés:	nap-szaka	

Felvette: *Steinbach*

hivatástól	hó és nap	óra, perc	nap-szaka

Távirdahivatal
Hivatalos megjegyzések

BUDAPEST KÖZPONT

- Sürgős távirat (D)
- Küldöncz fizetve (XP)
- Válasz fizetve (RP)
- Sürgős válasz fizetve (RPP)
- Nyitva kézbesítendő (RD)
- Saját kézhez (MP)

dijszó	hó és nap	óra	perc	napszaka
bpest de nagysztmiklos 314 33 9 30 m =				

= revai miklos nagyszent miklosi emlekuenepen tisztelettel
 vedvoezöeljuek meltosagodat , mint a revai suergette ^{akademia} ez idei
 elnoeket a revai uennep rendezoe bizottsag neveben
 = steinbach = "

L. megr. 1898. 200 fizama = 8.000 tázas. 1 fon 4 db. 4. 1

Érk. 1898. sept. 1.

415.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1934. évi szám.

Méltóságos Elnök Úr!

Folyó évi június hó 22-én, 334. szám alatt kelt nagy-
becsü feltejtésére van szerencsém Méltóságodat fel-
kérni; friveskedjék a „nem magyar keresztnevek jegyzé-
kiből” a vezetésem alatt álló ministerium számokra
executiósra példónyok mielőbb megküldeni, és engemet
azok irántól értesíteni.

Fogadja Méltóságod kiváló bizalmam ö-
szinte nyílvanlátását.

Budapesten, 1893. évi augusztus hó 28-án.

A minister meghagyásából:

A megküldött keresztnevek
példónyok átvételére

18/14. Robozin ely

stno. igazgató

Nyolcvenár példónyok átvételére

24/14. Robozin ely

Gumányos István

ministeri tanácsos.

Méltóságos

Báró Eötvös Lóránd úrnak,
a magyar tudományos Akadémia elnökének.

Évk. 1898. sept. 5.

420.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Válasz mens. 1200 p ára
120 fr.

Direction Bibliothek

An die löbliche ~~Land~~ des Herzogthums Hamburg

Die Hamburgische Stadtbibliothek bewahrt an sich die reichhaltige Bibliothek des berühmten alten Schulmeisters, von welchem ein großes Exemplar ^(nach einem Wissen) zu finden ist. Es ist das Schulbuch:

Georgius de Anagnina: Arithmetice prima
Liberata. 1499.

Es ist für die reichhaltige Bibliothek der Wissenschaften ein sehr wichtiges, dieses ^{interessante} ~~schöne~~ ^{Lehrbuch} ~~Exemplar~~ zu bekommen.

Direction

Es würde sehr die löbliche Bibliothek, guttlich nachfragen zu wollen, dass mir das genannte Schulbuch auf zwei Monate Zeit zu wissenschaftlichen Zwecken zugesandt bekommen.

Bitte verstehen, dass mir eine alte bezeugte des Antiquarischen Buchhandels Geschäftsbesitz. willigst überlassen.

Mit vorzüglichen Gefühls

Hamburg, 1893 5. Aug.

Generaldirector der Univ.
Alte der Wissenschaft

27/893 And. oz.

Méltóságos b. Cötvös Loránt úrnak
a magyar tudományos akadémia elnöke!

Budapest

Folyó évi aug. hó 28-ról 408/oz. a. kelt nagybecsű iratát véve,
kedves közelességemnek kelintem. Méltóságodnak
és a magyar tudományos akadémiaéknak ama be-
tekerő előrehaladásért, mely szerint az akadémia
nagy kemény az Andrássy-szoborra beérkező
műtanyúval kiállítására szives volt engedni;
mely köszönetemmel nyilvánítani.

A részletekre nézve nagy. Szily Kálmán
főtitkár és a végrehajtó-bizottság elnöke Dr. Pusk
Tivadar ministeri tanácsos urat közt létrejött meg-
állapodásokat készségesen elfogadom.

A beérkező minták átvételeivel és
felállításával Hauermann Alajos műegyetemi
tanár úr van megbízva, kinek Székely Antal
ministeri főmérnök úr lesz segítségére.

Értekeve, hogy míg a jury a pályázat felett nem
Dönt, addig a kiállítás a végrehajló bizottság nyil-
vánosság elől szorosán megővni kívánja, ez alkalom-
mal szabadságos veszt. Meltóságodat kitörősen
felkérni arra, hogy engedjék az akadémiára kapusát,
kinél a terem kintse lesz, utasítani, hogy a terem-
be nevezett Hauszmann Alajos tanár és Székely
Oszkár főnökök mellett, csak azokat bocsássa be,
a többi a nevezett urat bevezesse.

Fogadja Meltóságod kiváló hűségem nyil-
vánlását

Budapestben 1893 október 25-én

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Bernáthy István
elnök

447

893

A magyar postaművelés
Nyomtatványszám 365.

Lapszám: 22

Vezeték száma:

207

Magyar Posta
Melkosa György
Erőss György

év, hó	18
nap	
óra és perc	
nap-szaka	

- Sürgős távirat (D).
- Küldőncz fizetve (XP).
- Válasz fizetve (RP).
- Sürgős válasz fizetve (RPD).
- Nyitva kézbesítendő (RO).
- Saját kezéhez (MP).

Felvette: *Magyar Posta*

Távirtdahivatal: BUDAPEST KÖZPONT

vezetéken hó és nap óra, perc nap-szaka

1/25 30

Hivatalos megjegyzések

Feladási hivatal	pénztári szám	osztály	szo	jegy	díjso	hó és nap	óra	perc	nap-szaka
<i>Miskolc</i>	<i>68</i>	<i>121</i>			<i>X/7</i>	<i>5</i>	<i>30</i>		

Magyar Posta melkosa György
szolgálatára ezeket határain
megjelenését a Magyar meg
emlékeztetésért

Kulassy

I. megr. 1892. 12. Fizama = 5000 füzet. II. 200 fizet. 1 iven 4 db. 4 sz. p

Érk. 1893. okt. 9.

464.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

Isz aranyise okt. 8-án volt.

A címzettnek
Eötvösnek írták 3B (10)

3050. sz.

Méltóságos Báró, Akadémiai Elnök Úr!

Van szerezniem Méltóságodat tiszteletteljesen arról értesíteni, hogy a nagyméltóságú vallás-és közoktatásügyi miniszter úr múlt hó 30-án 37007. szám alatti értesítésével kezségesen beleegyezett abba, hogy boldogult elődömnek, Haynald Lajos bíbornok-érseknek, Murkácsy Mihály által festett arcképét a Magyar Tudományos Akadémia Képes-tornéinek átengedhessem.

Mihelyt képest azon tiszteletteljes kérelemmel keresem meg Méltóságodat, hogy a képnek ismeretlenségem felozástitása iránt a szükségeseket megtenni kegyeskedjék.

Fogadja, kérem, Méltóságod kitünő nagy tisztelem öszinte kifejezését, melylyel maradni kezesem van.

Kalocsa, 1893. október 8.

Méltóságodnak

alázatos szolgálója
Császka György
Kalocsaai érsek

Méltóságos

Báró Cötvös Loránd Úrnak,
A Magyar Tudományos Akadémia Elnökének

465

Budapest
Akadémia.

Érk. 1893. okt. 13.

465.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

6

47.957 szám.

Méltóságos Bárány és Elnök Úr!

Podhradszky Emil, az idecsatolt folyamodványban azon kérelemmel fordult hozzám, hogy Petöfi költeményeinek általa készített töt fordítását, melynek egy példányát idezárom, a Fekisházy-féle alapból jutalmazzam meg.

Megjegyzem azt, hogy a kérelem a próban levő alap rendeltetésével nem ellenkezik, tisztelettel felkérem Méltóságodat, hogy a fordítást nyelv- és irodalmi szempontból megvizsgálta, és a bírálat eredményét velem közölni méltóztatassék.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását. -

Budapest, 1893. évi október hó 14. én.

A miniszter meghagyásából:

Dr. Wassmayer Emil

ministeri tanácsos.

Méltóságos

Bárány Csovos Loránd úrnak,
a magyar tudományos akadémia elnökének.

Érh. 1893. október 21.

485.

Véleményadás végen állásai az
I. ső osztályhoz.

Budapest, 1893. okt. 21.

Szily
főtitkár.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMLIA
KÖNYVTÁRA

Viszrament

1894. jan. 10.

47.920 fl.

Méltóságos, Baró és Ehrök Uo.!

Fam szerencsém, Méltóságodat f. évi ok-
tóber hó 4-én 455 sz. a. kelt nagybecsi intézké-
nyek kapcsán mihez tartás végett értesíteni, hogy a Magyar
Tud. Akadémia részére a f. évre törvényhozási-
lag engedélyezett országos költség másodfok
feladásra fejében összesen 17,500 flot folyósítot-
tam, a másolatban idézart utalványrende-
lettel, a budapesti IX ker. állampénztárnál.

Megjegyzem, hogy a régiósi köztleménye-
re a f. évre törvényhozásilag engedélyezett
5000 fl. másodfok feladásainak folyósítása i-
ránt külön rendeletben fogok intézkedni.

Fogadja Méltóságod kiváló tisztel-
sem öfrinte nyilvánítását.

Budapest, 1893 október hó 16-án

A miniszter helyett:

Verevinnseewey
államtitkár

Méltóságos Baró Csötös Loránd unok, a m.
tud. akadémia elnökeinek.

Kagymelőssági Vallás- és Köneoktatásügyi M. Kir. Minister Ur!

F. évi január hó 23-án 2301. sz.
a. kelt levelemben, melintartott a M. Tud.
Akadémia előterjesztése, dr. Áldásy Antal
okl. középiskolai tanár részére palaeographiai
diplomaiikai tanulmányainak Olaszországban
& főképe Rómában leendő befejezése céljából
a folyó évre 800 forint ösztöndíjra engedély
kérem.

Dr. Áldásy Antal ez évi tanulmányait befejezve, szerencsém van jelentését
/ a. ide csatolva Kagymelőssági előterjesztésem.

Togadya István.

Budapest, 1893. nov. 1.

elők.

Erdélyrészi Kárpát-Egyesület.

662-93 szám.

XI. 18.

Méltóságos báró, Elnök Úr!

Egyesületünk december hó 10-én d. v. 11 órákor szándékunkkal
megalakítani székesszévárosi osztályát. Mint-
hogy az alakuló gyűlés megtarthatására más
alkalmas helyiségünk nincs, mely tisztelettel kér-
jűk, kegyeskedjék megengedni, hogy gyűlésünket
a Magyar Tudományos Akadémia kis termé-
ben tarthassuk meg. Remélve, hogy Méltóságod
ez engedélyt szívesen megadja, tisztelettel kérjűk, a ke-
gyes válasznak mielőbbi hozzászólását, hogy
annak megfelelőleg intézkedhessünk.

Kolozsvár, 1893. november hó 18-án.

Honfiai üdvözléssel

a Méltóságos báró Elnök Úr

aláíratos szolgálai

Győrfi Klára Salint

elnök

Radosi Dezső
főtisztár.

Méltóságos báró Csejcsik Loránd, magyar tudományos
akadémiai elnök, urnak

Budapest

A Tökai-Jubileum Bizottságától;

Mélyen tisztelt Elnökség!

Tökai Mór folyó-évében tölti be
iroi munkálkodásának ötvenedik évét.

Jubileuma országos nemzeti ün-
nep.

Budapesten jubileumát 1894. évi
január hó 6. án fogjuk megünnepelni.

A midőn az ünnepély sorrendjét
/ alatt idecsatolni, és az ünnepélyre a magyar tud.
Akadémia mélyen tisztelt tagjait

tiszteletteljesen meghívni szeretnénk van, együt-
tal kérjük, hogy a művészeti bizottság alolált elnöke-
vel /: Ujvárosban / folyó-évi december hó 10. ig kö-
zölni sziveskedjék azok neveit és lakásait, a kik a
díszülésen esetleg a fogadási estélyen részt fognak
venni, hogy részükre helyet fentartassunk, és a meg-
hívokat valamint jegyeket kello időben megküldhessük.

Budapesten 1893. évi november havában

Blóth Lóránd

a Tökai jubileum országos
bizottságának elnöke.

Minyóházy

a Tökai jubileum művészeti bizottsá-
gának elnöke.

A nagytekintetű
magy. tud. Akademiának
Budapesten.

Felhívás Jókai Mór tisztelőihez.

ORSZÁG szerint tudva van, hogy a nemzet koszorús írója JÓKAI MÓR, ötven éves írói pályájának öröm-ünnepét készül megülni. Ez ünnep országos lesz és nemzeti, és mint egy illatos bokréta lesz oda tűzve a közelgő 1894. esztendő homlokára, mert ez év januárius 6-ika lesz a napja. És mind amaz ünneplésnek, melyet a működő bizottság e napra tervez, úgy szólván édes és értékes magva lesz az a maradandó emlék, melynek érdekében e sorokkal fordulunk Jókai Mór tisztelőihez, mely elnevezés alá méltán foglalható a nemzet színe-jáva, rang-, rend- és osztálybeli különbség nélkül.

Egy gondolat kapta meg legjobban mind az elméket, a melyek ez ünnep előkészítésében részt vettek, a gondolat: országos ünnepét ülve emléket is adni e napról és benne egyszersmind kettős értelmű jutalmát, az ünneplendőnek az ő saját alkotásai révén.

Megáldott fejére két ágból fenni koszorút: egy ágból, a mely díszíti, és egyből, mely védi és ólja. Egy ág az erkölcsi dísz, egy ág az anyagi jutalom s a kettő ölelkezvén a költő homlokán, hirdesse nemzete háláját s az ő dicsőségét egyben.

Állana pedig ez emlék összes eddig megírt és ez ünnep lezárásaig megírandó munkáinak nemzeti díszkiadásából. Az egész Jókai, a mit az ő szelleme ötven év alatt létrehozott, együtt mint impozans képe egy nagy pályának, szemünk elé állítva ez óriás e korszakos munkaerő, ez írói hatalmasság, e fenomenális pályafutás, mint a költőnek dicsősége és jutalma.

Maradandó becsü emlék legyen az, a melylyel mi a jubileum napját az irodalom históriájába beiktatjuk. Örök időkre szóló, beszédes mű, a mely a költőről és az ő géniuszát megbecsülő nemzetről több dicsőséget fog hirdetni jövő századoknak, mint bármennyi lelkes üdvözlő beszéd, ékes, virágos, ünnepi tószó. Ugy óhajtanók, hogy ezáltal az összeg, a melyet

Vármegyék, városok, egyesületek, testületek más alkalomkor jubileumi bankettekre és külső czifraságokra fordítanak, hasznos, érdemes emlékek szolgáljon alapul. Ebből a pénzből készüljön el a díszkiadás, a melyvel magunkat ajándékozunk meg és teljen ki az a tiszteletdíj, a melyt a félszázadon keresztül szünetlenül nekünk dolgozó költőnek még mindig a tartozás érzetével átadjunk.

Mert a kiadás árának a fele fedezze a kiadás költségét, fele pedig legyen a költőnek a nemzettől veendő tiszteletdíja.

Ezer aláírásra van szükség, hogy e kiadás létrejöhessen; az előfizetési ár 200 frt és így 100,000 frt lesz a tiszteletdíj.

Nem kételkedhetünk abban, hogy a mikor JÓKAI MÓR műveiről van szó, lesz az országban ezer ember, testület, hatóság, a ki ezt a nemzeti díszkiadást megszerezve, hozzájárul a költő jubileumának méltó megünnepléséhez.)

Erre az aláírásra, erre a szép, nagy és hálás cselekedetre hívjuk fel Jókai Mór tisztelőinek fényes táborát.

Nem arra szólunk benneteket, o magyarok, hogy ajándékot, hogy alamizsnát adjatok annak, a ki a ti szolgálatotokban szerzett halhatatlanságot; ezt már megtettétek ti is másokkal, megtették más nemzetek is. Hanem szólunk arra, szólítjuk a magyar értelmiség virágát arra, hogy ketten egymást fölmagasztaljátok: a költő kezetekbe téven egy nagy élet nagy munkáját, ti pedig a költő kezébe érte az elismerést.

A ki ifjúságunkat búbajos szavával megaranvotta a ki lelkünket táplálta reménytelen időkben; a ki örömünk, a ki gyönyörünk, a ki vigaszunk volt életünk minden szakában; a ki áldásunk volt, megtöltvén a szellem, az erkölcs, a hit, a fölemelkedés, a hazafiság kincseivel a mi szívünk tárait: Gyertek mind, öregek, ifjak, urak, polgárok, hódoljunk neki mi viszont, aranvazzuk meg éléte alkotását szeretetünk, lelkesedésünk örök ifjúságával.

Áldjuk a gondviselést, hogy nekünk adta Jókai Mórt, a ki a magyar faj minden fényességével, a nagy talentumok minden varázsával, nemzete büszkesége, idegen népek irigységének méltó tárgya; egy félszázad ragyogványa a magyar irodalomban, nyelvünk felvirágzásának egyik forrása, a kinek mesélő ajakán három nemzedék csügg elandalodva, elbűvölve.

Irodalomtörténetünk csonka az ő neve nélkül, műveltségünk csonka az ő művei nélkül; dicsőségünk csonka az ő hira nélkül.

Mely magyar könyves-ház, mely magyar asztal nem üres az ő összes munkáinak e nemzeti díszkiadása, az ő jubileuma e kedves emléke nélkül?

A kinek a házában már van Jókai-ja — ha részben, ha egészben — az juttassa azt, a mije van, a nálánál szegényebbnek és siessen hozzánk, hogy biztosítsa magának az örömnepi kiadást.

ad 546

893.

A Jókai Mór ötven éves írói jubileuma alkalmából
összes műveiből kiadandó nemzeti díszkiadás programja.

A Jókai-jubileum alkalmából kiadandó **nemzeti díszkiadás** Jókai Mórnak összes eddig megírt műveit fogja tartalmazni. Nem csak azokat, melyek már eddig is könyv-alakban megjelentek, hanem eddig megírt, de könyv-alakban meg nem jelent műveit, továbbá azokat, a melyeket Jókai Mór a kiadás megjelenése közben még meg fog írni.

Az összkiadás megszerkesztését, rendezését, szakszerű beosztását maga **Jókai Mór**, a jubiléum szerzője, volt szíves magára vállalni. A nagyobb és kiválóbb művek elé ő maga ír előszót, a melyben elmondja, hogy keletkezett benne egy-egy regénytárgy, kik azok az alakok, a melyeket mintázott, mennyi bennük a történelmi igazság; azonkívül irodalom-történelmi és a kort megvilágosító jegyzetekkel maga fogja a köteteket kísérni. Így tehát az összkiadás érdekes adatokkal fog szolgálni úgy az irodalomtörténet buvárainak, mint a gourmand olvasóknak.

A **nemzeti díszkiadás** nagy 8-rét alakban, **finom famentes papíron**, szép, könnyen olvasható garmond betűkkel nyomtatva fog megjelenni.

Terjedelme 2000 ív, mely mintegy 100 husz-husz íves kötetbe lesz arányosan felosztva.

A közrebocsátás úgy van tervezve, hogy évenként 20 kötet jelenik meg, mely fél-éven-kint, 10—10 kötetenként fog az előfizetőknek megküldetni, úgy, hogy az egész kiadás öt év alatt teljesen meg fog jelenni.

Az első 10 kötet közrebocsátása 1894 tavaszára van tervbe véve; azontúl rendszeren fél-évenként, tavasszal és ősszel fog 10—10 kötet megjelenni.

A nemzeti díszkiadás minden példánya **számozva lesz és az első kötetben az előfizető nevével ellátva**. Minden példányhoz a szerző fényfotóval készített arcképe, Jókai Mór sajátkezű névaláírásával fog csatoltni.

A nemzeti díszkiadás **egy példányának előfizetési ára 200 forintban** van megállapítva, mely összeg fele a szerző írói tiszteletdíja lesz, míg másik fele a művek előállítására fog fordítatni.

A nemzeti díszkiadásból csak annyi példány fog nyomtatni, a hány előfizetője lesz. Könyv-kereskedésben ezen kiadás egyáltalában nem fog bocsátatni és az előfizetési határidő alkalmas időben bezáratván — többé e kiadás nem lesz beszerezhető.

Díszes és jutányos bekötési táblákról a közrebocsátással megbízott kiadó cég annak idején gondoskodni fog és a t. előfizetőket azokra nézve értesíteni fogja.

Az előfizetési összegek a Belvárosi Takarékpénztár-Részvénytársasághoz Budapestre (Koronaherceg-utca 3. sz.) küldendők.

A nemzeti díszkiadás kezelésével és a példányok szétküldésével a **Révai Testvérek** könyvkiadói cége van megbízva (Budapest, Váci-utca 1. sz.).

Az aláírási ívek a **Jókai-jubileumi bizottsághoz** címezve, Budapestre, Koronaherceg-utca 3. sz. alá küldendők.

A kiadásra beérkező előfizetések nyilvánosan fognak nyugtáztatni a hazai lapokban; azonfelül a kiadás egyik közelebb megjelenő kötete az összes aláírók névjegyzékét fogja közölni.

Minden esetleges kérdésre készséggel nyújt felvilágosítást a Jókai-jubileum végrehajtó-bizottsága (Budapest, Koronaherceg-utca 3. szám) vagy Révai Testvérek könyvkereskedése (Budapest, Váci-utca 1. sz.)

Amateur-díszkiadás.

Minthogy ily nagyszabású vállalatnál úgy könyvészeti, mint irodalomtörténelmi és nyomdászati szempontból egyaránt kívánatos hogy abból **néhány példány kiváló díszes amateur-kiadásban készüljön el** — mindazon irodalombarátok számára, kik azt megrendelik — rendkívül fényesen kiállított, különleges finom papíron nyomtatott **amateur-példányok** fognak készülni, annyi példányban, a hány megrendelés érkezik azokra. Ily **amateur-díszpéldány ára 500 forintban van megállapítva**. Megjelenési és szétküldési módzatai azonosak a fentiekkel.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Fókai Mór felszabadás iránti munkálkodásának jubileuma
alkalmából tartandó ünnepély sorrendje:

I.

1894. évi január hó 5. éj. pénteken, este
mint a jubileumi ünnepély előestéjénél
előadások:

a nemzeti színházban az opera és
nemzeti színház tagjaival;

valamint a népszínházban.

Mindkét díszelőadásnál Fókai meg fog
jelenni.

Ezen előadásokra a jegyek a színhá-
zi pénztáratknál válthatók. A jegyekre az
előjegyzés módoratainak illető színházi in-
gargalók közzé fogják lenni.

A rendező bizottság színházi jegyeket nem
kérveket.

II.

1894. évi január hó 6. éj. szombaton

A.) délelőtt 10 órákor

A Fókai ünnepélyt rendező orsiágos
bizottság diszülése a székes fővárosi vigadó nagy-
termében a következő sorrenddel:

1) Az orsiágos bizottság elnöke Cótvis Lo-
ránd báró az ülést megnyitja.

2) Küldöttség megyei Fókaiéit.

3) Addig míg a küldöttség a meghívásnak
elégét tesz, Komócsy József a jubileum alkalmá-
ra írt üdvözlő beszédét elmondja.

4) Megjelenvén Fókai, őt Cótvis Loránd
báró elnök üdvözlö.

5) Ezen Fókai válaszol.

6.) Fókaihoz üdvözlő beszédet intéznek:

a) a kormány,

b) az Akadémia, a Kisfaludy társaság,

c) a székes fővárosi törvényhatósága;

d) a megyék és városok küldöttségei
nevelés egy résznek;

e) a magyar hölgyek,

f) a Fókai társaság,

g) az „Otthon”

h) a magyar művészek,

i) az egyesületi ifjúság.

Mind ezek üdvözlő beszédeire Fókai
külön-külön válaszol.

7.) Az ünnepélyt követően a felhívás sorrend-
jében felváltva Fókainak köszönetek jelével ho-
zott üdvözlő iratok, oklevelek, emléktárgya-
kat stb. külön beszéd mondása nélkül át-
nyújtják:

a) a megyék és városok küldöttségei,

b) az ipartestületek,

c) az egyesületek, társulatok stb.

8.) Fókai beszéd

9.) Elnök az ülést bekezdte.

A diszülésre a bizottsági iroda
külön meghívókat küldött.

B.) Este 5 órákor

A vigadó összes termében fogadó
estély, melynek egyedüli célja az, hogy Fókai
az egyes küldöttségek tagjait külön is fogad-
hassa és utólag társalgasson.

Az estélyre a bizottsági iroda kü-
lön meghívókat ad ki.

C.) Este 10 órákor

A dalmiai színházban az egyesületi
ifjúság által rendezett Opera-bál, az egye-
sületi ifjúság közösen járva.

A részvételi jegyek ára és az előjegyzés
módoratai később fognak közzé lenni.

Báró Cótvis Loránd s. k.

a Fókai jubileum orsiágos bizottságának
elnöke.

Gerlóczy Károly s. k.

az ünnepély rendezésével megbízott
művelési bizottság elnöke.

Császári és Királyi Fenség!

A törvényhatóságok és országgyűlés
szerecskirávaraihoz, melyekkel Fenséged
hasonlótesen honvédfőparancsnoki működésének
jubileumát ünneplik, s az egész nemzet
örömeztéhes, melykel Fenséged elvül,
hesetlen érdemei^{iránt} viselnek, a Magyar
Tudományos Akadémia is, mely büszkén
neveli Fenségedet tiszteletti és igazgatási
tagjának, hódolatteljes tisztelettel
csatlakozik, s midőn Fenséged
magas érdemei előtt meghajlik, egyúttal
azon hő öhajásának ad kifejezést,
hogy Fenségedet még sok, nagyon
sok évig tisztelhesse a nemzeti
körművelődés élve és tagjai sorában.

Legelő
Fogadja Tisztelettel legmélyebb di
teletünk kifejezését.

Budapest, 1893. dec. 6.

fr. Teili

e. h. r.

561
93

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Magymelősiágn Vallás- és Köroktatási M. kir. Minister Ur!

Az 1840. évi G. tör. 11. §-a értelmében:
"Ö Feliségének megegyező kegyelmes akarat,
járul a Magyarországon és akkor kapcsolt
Réseketbe kinyomtatott minden munkáktól a
magyar tudós társaságok egy példány illeti".
Mintegy azonban e törvénynek, mint szintén
a magyar nemzeti múzeumokra vonatkozó tör.
vénynek is, nem volt sanctioja, a könyvtárak
és nyomdák ez ideig csak nagyon hiányosan
küldötték be a költők nyomtatott példányokat.

^{országgyűlési tárgyalásokból,}
~~Magyar Könyvtárak~~ örömmel értesültem
arról, hogy Magymelősiágn ~~országgyűlési~~
~~Magyar Könyvtárak~~ törvényjavaslata
szándékozik benyújtani arra néve, hogy a
köteles példányok kültetés terhe alatt küldessenek
meg a nemzeti múzeum könyvtárának.

Szerencsém van Magymelősiágnat föl-
kérni, hogy tekintettel Akademiánk kulturális
missiójára, az alkotandó törvényjavaslata / a
M. Tud. Akadémia könyvtára is fölvenni
méliszer tartsa.

Fogadja stb.

Budapest, 1899. decs. 5.

előd.

Far 1840. év G. tör. 11. §-ának megfelelően

VALLÁS ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTER
MAGYAR KÖZ. MINISZTER

56,039. szám.

Méltóságos Báró és Ehrök Úr!

Felkérem Méltóságodat, hogy a Felkérő alap kamataiból 500. Ft. értékű vásárlandó és a f. lánév végén kifizetendő jutalomkönyvek jegyzékét összeállíttatni és ide eljuttatni méltózlással. —

Togadja Méltóságod kiváló listelelem öszinte nyilvánítását. —

Budapest, 1893. November 17. ^{én}
A miniszter meghagyására:

Dr. Klamárik László
miniszteri tanácsos.

Méltóságos

Báró Csöves Loránd úrnak,
a magyar tud. akadémia Ehrökének. —

56088 szám.

92.

Miltsóságos Bíró Ernök U!

A II. nemzetközi ornithologiai congressus több határozatának fogyanatosítása, a magyar természetkedvelőöknek várva: megkértem a magyar természetkedvelő társaságot, hogy a még biztos kezekben nem lévő munkálatok feldolgozása iránt saját kebelében intézkedjék és ezen ügyben segyen hozzájárulást.

A természet kedvelő társaság a részletes munkálatok elvégzésére bevezetve, három részletben tárgyalja a teendőket és a munkálatok módosításait.

A I. a madarak költözésének megfigyeléséről szól, teljes részletességgel, kiterjesztve. Birk az anyag gyűjtésére és annak módosítására.

A II. a madártelepek térképezésére vonatkozik, a III. munkálatokat pedig, a madártelepek jövő felére és kiemelésére, az előző utasítások tartalmára.

Miltsóságos Bíró Lótvös Loránd úrnak,
a magyar tudományos akadémia elnökének.

Ennek munkálat végete és a begyűltendő
anyag feldolgozása s az egy másuttán következő
éven át, az általában szervezett a magyar nem-
zeti munkamunkával kapcsolatos ornithologiai
központok bizalmak. Minthogy azonban ezen
közvetlen tudományos munkálatok, hogy er-
ményesek legyenek legalább is 10 évi folytat-
lagos munkából, és természetesen költőket igényel-
nek.

Felkérem Méltóságodat méltótlanságok
lehetőleg sürgősen nyilatkoznai arról, vajon
a magyarok költséghatékosságuk megfigyelésére
munkájuk évi 3750 forint költőből évi 500 forint
hosszújárulási összeget hajlandó volna-e a
magyar tudományos akadémia 10 egymás
után következő évre a jövő 1894-étől kezdve el-
vállalni. —

Tegadjia Méltóságod kiváló szívfelkel-
ősszinte nyilatkozatát.

Budapest, 1893. november 25^{én}

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

G. L. M.

Érk. 1803. decs. 9.

572.

HÁGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMLA
KÖNYVTÁRA

Király István
szolgálat

Hímeveken Okt. 1894.
Jánár hó 1-től fűrés,
szándó egy próba-éftendő
ideiglenes minőségben a H.
T. A. Radicsa Könyvtári
szolgálatá. Ló 400 ft
béré, havonta utóla
gosan fizendő 40 ft. répa
leszken fog utalványon,
számi; kupa-illetmény
fejében ezen próbáévre
60 ftot állapított meg.

Elváróm, hogy feljebb,
valói iránt mindentör
alázatos és engedelmés
magaviseletet fog
szüksítani s kötelez,
szíjén pontosan fogja
teljesíteni.

Budapest 1893. decb.

elők

Király János kőműves.

Kincseken Okt 1894. ja,
már 1-től fránitendő egy
próbaéftendő, ideiglenes
minőségben a H. T. A. Kőműves
Könyvtári fogájává. Évi
480 forint bére, havonként
utólagosan fizetendő 40 ft
répeltelében fog utal,
ványoztatni, ruhaillet,
menny fejében ezen próba
évre 60 ftot állapított meg.

Elvárom, hogy feljebb,
valói iránt mindenkor
alázatos és engedelmess
magaviseletet fog tanul
títani s kötelességét
pontosan fogja teljesí
teni.

Budapest, 1893. dec. 20.

pluor

Maanmittäjäni Min Földmérésügyi Minisztérium!

A nagy mélyre merőgondolatú és tiszteletre méltó
gyakorta ~~szaktudásos~~ ^{vonatkozó} ~~logmunkák~~ ^{kérd.} a M. tud. Akadémián
Egyesületre.

Dr. János Gyula r. tag (Lincis utca 2)

Hegyházi János "

Aczárdy János lev. tag (Curia. utca 3)

Marcsali Henrik l. tag

urakot tisztelemmel föl.

Mint is tudni Ezerévesnapra bases tudomás
sara kogni szervezésen van, meggyada az alkalom

Ezért tisztelemmel kijelentése.

Budapest 1893 dec. 28

elöl

Budapest, 1893. April 10.

Mellorajzi Elnök Ur!

F. hó 6. róráé kell becses soraira van szerencsém
a Körlemények újrarárásával jelentem; hogy
Laskovay M. Korona s koronázás című mű-
vekre igen gyors dolgoral, ráadásul évszám-
nal. legnagyobb részt - Szabó Áronnak a
Koronáról írt munkájában, de a történelmi s
Körjogi ismeretek nélkül, körjogi hájkoratlan-
ságnak jellemzésére nézve csak az ezzel emel-
nem ki, hogy a koronázás Kellékei köré épen
a legényekkel hagyják: hogy annak
országgyűlésen kell történni. A művet te-
hat bar óhajtot éltetékre mellőrnak nem
lehet.

Kiváló tisztelettel Mellorajzodnak

És szolgálja
Pauer Gyulához
r. tag

Mélyen tisztelt elnök úr!

Erdélyi Jánosnak a Kisfaludy-társaság kiadásában megjelent közmondás-gyűjteménye rég elfogyott. Ideje volna egy új efféle gyűjtemény kiadásának, s ez most egészen más, kritikai kiadás lehetne, mert igen sok anyag van most fülhalmozva a Nyelvtört. társasban, a Nyelvőr huszonkét kötetében s egy-két népköltési gyűjteményünkben.

Ennélfogva arra bátorodom kérni a m. t. Kisfaludy-társaságot, bízom meg egy új, kritikai közmondás-gyűjtemény szerkesztésével. A magyar anyagon kívül lehetőleg fölvenném a közmondásaink eredetére s értelmére világot derítő idegen, kivált német s latin közmondásokat. Az egész 25-30 nyomt. ívre terjedne, s minthogy irodalmi, nyelvészeti s pedagógiai becsénél fogva igen nagy közt érdekelné, méltán foglalhatna helyet a társaság könyvkiadó vállalatában.

A gyűjteményhez való előkészület sok gépies (másolói) munkával járna, az összehasonlító apparátus megismerése pedig nagy utána járással; azért esedezem, méltóztassék lehetőleg kedvező tiszteletdíjat megállapítani.

Kérésemet szives pártfogásába ajánlva vagyok
m. tisztelt elnök úrnak
alázatos szolgája

Bépest 1893. április 28.

Simonyi László

Mia

A szobornak, melyet a nemzet Arany Jánosnak emelt, és
szoborépítéskor készült a már leplezettére van, hogy ércalapjával
jellemezze ~~szoborépítéskor~~ a langos örök erőt, tanúsá-
got és a magyar művészet haladásáról is arról is, hogy nem
zedekülve legalább kegyeltem törekve főemlékedai nagyjához.

A leplezés ünnepe vasárnap, május 19-ikén déli
1 órákor tartatik.

Szerencsém van a nemzeti és irodalmi ünnepre
adott és a mely részleteit megköszönöm.

Budapestben, 1893. május 2.

MÁGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

B. Eötvös László

az Arany-szobor ünnepének elnöke.

Melléklet — az. beérkezéskor.

82 /
1893 pör

